

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

17

САКАВІКА 2016 г.

ЧАЦВЕР

№ 49 (28159)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

**У кухары
ці ў трактарысты?**

**Турбіна
для кар'еры**

**Разгледзець
таямніцы
гарадкоў**

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір КРАЎЦОЎ,
старшыня
Гродзенскага
аблвыканкама:

«Асабістыя прыёмы і «прамыя лініі», асабліва ў раёнах вобласці, дазваляюць лепі даведацца, што хвалюе жыхароў. Для ўлады ўсе пытанні ад грамадзян своечасовыя і актуальныя. Наша галоўная задача — гэта праца з грамадзянамі. Некаторыя звароты стануць прычынай больш глыбокага разгляду, перш за ўсё — пытанні з нагоды працаўладкавання і функцыянавання прадпрыемстваў.»

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+6°	
Віцебск	+4°	
Гомель	+5°	
Гродна	+5°	
Магілёў	+4°	
Мінск	+4°	

Курсы замежных валют,

устаноўленыя НБ РБ з 17.03.2016 г.

Долар ЗША		20725,00 ▲
Еўра		22972,00 ▲
Рас. руб.		291,75 ▼
Укр. грыўня		773,32 ▲

ДОМ, ЯКІ ЧАКАЛІ

ФОТА БЕЛТА

Навасёлы Святлана і Дзмітрый ШЫЛҖЕЙКІ з дзецьмі Захарам, Сашам і маленькім Дамінікам.

**Больш за 130 сем'яў
ваеннаслужачых
мінскага гарнізона
ўнутраных войскаў МУС атрымалі
ключы ад кватэр
ў новым 19-павярховым
жылым доме. Аднымі з першых
умовы жылля вайскоўцаў
ацанілі карэспандэнты «Звязды».**

СТАР.3

КАЛІ ВЫ НЕ ІДЗЯЦЕ ДА ЁРАЧА, ЁН ПРЫЕДЗЕ ДА ВАС САМ

У Крупскім раёне, што на Міншчыне, з'явіўся першы ў краіне мабільны фельчарска-акушэрскі пункт. Ён уяўляе сабой аўтамабільны медыцынскі комплекс на базе аўтобуса беларускай вытворчасці.

— Ахова здароўя Крупшчыны прадстаўлена пяццю ўрачэбнымі амбулаторыямі, 28-ю ФАПамі і раённай цэнтральнай бальніцай, — кажа **галоўны ўрач Дзмітрый КУЛЕЎСКІ**. — У сельскай мясцовасці пражывае 50% людзей. Адсюль і пэўныя асаблівасці ў арганізацыі медыцынскай дапамогі. Яны звязаны яшчэ і з нізкай шчыльнасцю насельніцтва, сезоннымі работамі. Практычна круглы год ад вясны да позняй восені, вяскоўцы ў полі — пасяўная, сенакос, жніво, уборка бульбы, кукурузы. Часта сельскагаспадарчыя аб'екты аддалены ад месца іх пражывання. Па прычыне пастаяннай занятасці людзі не могуць своечасова наведаць урача. Менавіта для таго, каб палепшыць узровень іх абслугоўвання, мы і пачалі пілотны праект па арганізацыі медыцынскай дапамогі на базе перасоўнай устаноўкі.

СТАР.4

■ Ініцыятыва

ЧОРНЫ ТЫДЗЕНЬ ДЛЯ «ШЭРЫХ» КВАТЭРАЗДАТЧЫКАЎ

Сталічная падатковая інспекцыя Міністэрства па падатках і зборах з 21 па 25 сакавіка ладзіць акцыю «Здаеш кватэру — плаці падаткі»

Такім чынам, у гэтыя пяць дзён усе сумленныя грамадзяне, якія маюць інфармацыю аб фактах нелегальнай здачы ўнаём кватэр у сталіцы, могуць паведаміць пра гэта па тэлефоне 306 50 96, паведаміла намеснік начальніка інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па горадзе Мінску Галіна ГУРЫНОВІЧ.

Спадарыня Гурывіч адзначыла, што ў МПЗ ужо працяглы тэрмін на пастаяннай аснове (у працоўны час) дзейнічае тэлефон даверу, на які грамадзяне могуць паведаміць звесткі аб парушэннях у падатковай сферы, у тым ліку і па лініі незаконнай кватэраздачы. Але ў гэтым выпадку заяўнік павінен паведаміць інфармацыю і пра сябе (імя, прозвішча і г. д.) А вось падчас пляцдзённай акцыі неабябавяваць сталічныя жыхары могуць паведаміць аб фактах «шэрай» арэнды ўвогуле ананімна.

СТАР.4

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА 5 разоў на тыдзень!

Ідзе падпіска на «Звязду» на II квартал 2016 года!

Падпіска на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведчага тэрміналу РУП «Белпошта»; праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

**ЗАСТАВАЙЦЕСЯ
З НАМІ —
БУДЗЕ
ЦІКАВА!**

ЖЫЛЛЁ ДЛЯ ВЯСКОЎЦАЎ

Прыняты меры па змяненні цякучасці кадраў у сельскагаспадарчых арганізацыях, зніжэнні колькасці маючых патрэбу ў паліпашанні жыллёвых умоў. На гэты нацэлены нормы Указа №97, які падпісаў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка.

Указ прадугледжвае, што сельгасарганізацыя, прадаючы сваю работніку заселенае ім жыллё, пабудаванае з прыцягненнем ільготнага кредыту ААТ «Белаграпрамбанк», які не пагаданы, пераводзіць на грамадзяніна гэты доўг. Пры гэтым работнік пагашае яго на працягу не больш як 40 гадоў пад 1 працэнт гадавых пры умовах далейшай работы ў арганізацыі не менш за 15 гадоў.

Незаселеныя жылля памяшканні прадаюцца грамадзянам, якія знаходзяцца на ўліку маючых патрэбу ў паліпашанні жыллёвых умоў у сельскагаспадарчай арганізацыі. У выпадку адсутнасці маючых патрэбу продаж такога жылля можа ажыццяўляцца на аўкцыёне.

Мінімальная цана жылля пры прамым продажы грамадзянам павінна быць не менш за балансовай (адбудовачы) кошт жылля памяшкання на 1 студзеня года, у якім яны прадаюцца.

Работнікі сельгасарганізацыі, арганізацыі сацыяльна-культурнай сферы, спажывецкай кааперацыі, органаў унутраных спраў, якія пастанова пражываюць і працуюць у сельскіх населеных пунктах, а таксама звольнены з гэтых арганізацыяў у сувязі з выходам на пенсію, могуць плаціць за жыллё да 20 гадоў штомесяц ройнымі долямі без індэксацыі плацяжоў і ўнясення першапачатковага ўносу.

Сродкі ад продажу жылль памяшканняў паступаюць у распараджэнне сельскагаспадарчых арганізацыяў (акрамя сумы доўгу, які пераводзіцца па льготным кредыце, і сумы, выдзеленай з бюджэту на будаўніцтва гэтых памяшканняў).

Згодна з Указам №97, мясцовыя Саветы дэпутатаў і орган кіравання сельскагаспадарчай арганізацыі вызначаюць неабходны для набывання жылля памяшкання стаж работы грамадзяніна і членаў яго сям'і ў сельскагаспадарчай арганізацыі (але не больш за 15 гадоў), а таксама падставы для адмовы грамадзянам у набывання жылля і іншыя ўмовы.

Указ даасць магчымасць улічваць інтарэсы работнікаў сельгасарганізацыі, арганізацыі сацыяльна-культурнай сферы, спажывецкай кааперацыі, органаў унутраных спраў, а таксама звольненых з іх грамадзян у сувязі з выходам на пенсію. Документ вызначае адзіны парадок продаж жылль памяшканняў дзяржаўнага жылфонду на тэрыторыі адной адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі.

■ Дзённік парламентарыя

ДА ВЫБАРШЧЫКАЎ — ЯК ДА СЯМ'І

У прыёмнай гэтага чалавека не бывае спакойнай хвіліны. Насыпна прыходзяць калегі, не змаючаць тэлефоны, на подпіс падрыхтаваны чарговыя дакументы. Пастаянная камісія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні — адна з самых «бурлівых». Часам складаецца адчуванне, што сядзі, як рэкі ў мора, сцякаюцца адзіным патокам законапраекты, ад якіх найпрост залежыць дабрабыт кожнага з нас. Пра тое, якія змены яны ў сабе нясуць, «Звяздзе» расказала Святлана ГЕРАСІМОВІЧ, старшыня камісіі.

— Які законапраект на апошняй сесіі быў самым аб'ёмным і запатрабаваў больш за ўсё ўвагі?

— У маю камісію трапляюць законапраекты, якія тычацца і дзяржавы, і насельніцтва: жыллёва-камунальнай гаспадаркі, землекрыстання, маёмасці, мясцовага кіравання і самакіравання, рэгіянальнай палітыкі, лясной гаспадаркі, аграрнага сектара. Адзін з апошніх самых аб'ёмных — лясны кодэкс. Для Беларусі лес з'яўляецца важным рэсурсам павышэння ўкладу ў валасы ўнутраны прадукт. У краіне апошнім часам была праведзена мадэрнізацыя прадпрыемстваў ляснога сектара ў перапрацоўцы драўнянай сыравіны. Таму працу сфэры лясной гаспадаркі даўно варта было рэгламентаваць. Узнікла неабходнасць удакладнення заканадаўчай базы, тым больш што ў дзейні лясны кодэкс Беларусі ў родакцыі 2000 года мала чым адрозніваўся ад Ляснога кодэкса Беларускай ССР (1979). Над законапраектам працавалі два гады, і на мінулы сесію ён паступіў у амаль незапавальнае выглядзе. У выніку — новы Лясны кодэкс прыняты і ўступіў у сілу з 31 снежня 2016 года. Таксама ўнеслі змены ў законапраект «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні». У ім замацавалі новую практыку — рэгіянальныя сходы дэпутатаў.

— Навошта яны патрэбны і наколькі эфектыўна працуюць?

— Падобныя мерапрыемствы праводзіліся і раней на ініцыятыве

кіраўніцтва, але не былі прапісаны ў законе. Цяпер два разы на год дэпутаты ўсіх узроўняў мясцовых Саветаў — сельскія, раённыя, гарадскія, абласныя — на тэрыторыі аднаго рэгіёна збіраюцца разам. Да іх далучаюцца выканкам, кіраўнікі прадпрыемстваў, сенатары і дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, тэрытарыяльныя органы грамадскага самакіравання, нават старосты вёсак. На такіх сходах абмяркоўваюцца вынікі сацыяльна-эканамічнага развіцця рэгіёна ў цэлым, планы на паўгоддзе або год, справаздачы. Такім чынам дэпутаты, мясцовыя ўлады ўсіх узроўняў маюць права падзяліцца здабыткамі — станюць чым вольгам — і вырашаць праблемы і, выкажацца, па-чужь адно аднаго і пры неабходнасці дапамагчы.

— Ваша камісія таксама па-спрыяла стварэнню новых дэпутатскіх і маніторынгавых груп. Чым яны адрозніваюцца?

— Дэпутатскія групы цяпер працуюць ужо 327. Ідэя стварыць іх належыць старшынні Савета Рэспублікі.

Калісьці, калі Міхаіл Уладзіміравіч толькі распачаў сваю працу як спікер верхняй палаты, мы наведлі прадпрыемствы холдынга «Гомсельмаш». Ён пацікавіўся, колькі там працуе дэпутатаў. Аказалася, што шэсць, розных узроўняў. Тады Міхаіл Мясніковіч прапанаваў ім аб'яднацца, каб супольна вырашаць праблемы супрацоўнікаў. Бо, акрамя дасягнення паказчыкаў экспарту і імпарту, важна ведаць, як людзі сябе адчуваюць ў калектыве, часам варта дапамагчы ім вырашаць надзённыя праблемы, а з кіраўнікамі абмеркаваць пытанні дысцыпліны, спецыяльна развіцця вытворчасці. Цяпер такія дэпутатскія групы самастойна арганізуюць прыёмы і не чакаюць, пакуль на прадпрыемства прыедзе дэпутат Палаты прадстаўнікоў альбо сенатар. Але і яны часам далучаюцца да працы такіх суполак.

Маніторынгавыя групы ствараюцца часова пры мясцовых Саветах дэпутатаў. Гэта адказ на крызісныя з'явы ў краіне. У групы ўваходзяць не толькі дэпутаты, але і работнікі аб'ектаў вытворчасці, сенатары. Спачатку ў іх аб'ядноўваліся дэпутаты абласнога ўзроўня, а цяпер гарадскога і раённага таксама. Гэта робіцца для таго, каб удзельнікі груп змаглі больш глыбока і шырока даследаваць праблемы ў сваім рэгіёне ў любой сфэры, не толькі на прадпрыемствах ці ў сельскагаспадарчых вытворчых кааператывах. Група фарміруе справаздачу і да сям'яе яе ў нашу камісію. Вядома, такім чынам праблемы адразу не вырашаюцца. Але калі не рабіць першага кроку — казаць пра набыццё, ці можна разлічваць на вырашэнне?

— У такой працы, напэўна, нельга дапускаць фармалізм, але і ён сустракаецца. Як ад яго пазбавіцца?

— Калі б гэта было так проста! Напэўна, гэта пытанне і ў стаўленні ўлад, і саміх грамадзян. Есць сярэд насельніцтва і прафесійная скаргнікі, якія звяртаюцца ў доўг дэпутатаў, і мы цяпер плануем на яго трэцім вітку падштурхнуць да яшчэ больш шчыльнага супрацоўніцтва рэгіёнаў Беларусі і Пасіі.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@vziasda.by

■ Блізкая ўлада

«Зрабіце для дачнікаў... супермаркет»

3 якімі просьбамі людзі звяртаюцца ў Мінаблвыканкам

32 чалавекі выслушаў падчас «прамой тэлефоннай лініі» кіраўнік справам Мінаблвыканкама Іван МАРКЕВІЧ. Але не ўсе ахвотныя змаглі падзяліцца з ім сваімі клопатамі. Пра гэта сведчыць колькасць зафіксаваных спроб звязання з адрасатам — больш як 3 тысячы.

Зразумела, кожны чалавек лічыць, што яго праблема найважнейшая і яе можна вырашыць толькі на абласным узроўні. Чарговы дыялог з заўнікамі яшчэ раз засведчыў, што гэта далёка не так: многія пытанні ў кампетэнцыі мясцовых уладаў.

А вось Галіна Сяргееўна з Пухавіцкага раёна спраўдзіла трапіла ў складанае становішча. Жанчына на пенсіі, але выкладае ў школе хімію. Яе муж сям з паловай гадоў узначальваў філіял сельгасарганізацыі. Сям'я пераехала на Міньчыну з горада Шуміліна Віцебскай вобласці ў 2008 годзе, ім выдзелілі дом, які знаходзіцца на балансе завода. І вось цяпер, на старасці гадоў іх высяляюць.

У свой час Іван Маркевіч таксама працаваў у Шуміліне, таму добра ведае мужа Галіны Сяргееўны, неаднойчы перасякаліся з ім па службовых справах. «Вельмі прыстойны чалавек, добры кіраўнік», — так ахарактарызаваў яго Іван Станіслававіч. І прапанаваў яму прыехаць на прыём з неабходнымі дакументамі, каб больш дэталёва вывучыць сітуацыю.

Мужчына з аграгарадка Зазерка выказаў крыўду, што пры скарачэнні з завода яму не выдалі разлік... Наталля Міхайлаўна са Старадарожскага раёна паскардзілася, што сельгасарганізацыя затрымлівае дзячыўчу дапамогу. Пра гэта будучы прайнфармаваны адказныя асобы і старшын райвыканкама для стаючага вырашэння пытання.

Міхаіл Міхайлавіч з гарадскога пасёлка Старобн Салігорскага раёна — інвалід І групы. Раней жонка вазіла мужа на гемадыяліз у цэнтральную раённую бальніцу на са-

цыяльным таксі, а цяпер гэтую паслугу адмянілі. Працэдурой робяць тры разы на тыдзень, аўтобусам не наездзіцца з хворым на руках, а звычайнае таксі абыходзіцца надта дорага. Бяспрэчна, такім людзям без дапамогі не абыйсціся. Іван Маркевіч даручыў азнаёміцца з сітуацыяй Камітэт па ахове здароўя і Камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне насельніцтва.

Шматдзятная сям'я з Бярэзінскага раёна стаіць на чарзе на паліпашанне жыллёвых умоў, але ніяк не можа атрымаць субсідыю на будаў-

ніцтва дома. Заўнікама растлумачылі, што банкі часова прыпынілі іх выдучу, таму даведзецца крыху пацярпець.

Ну, і як заўсёды, былі звароты наконт добраўпарадкавання і асфальтавання дарог і вуліц, работы лясняў. Прычым, шмат званкоў зарэгістравана ад жыхароў сталіцы, якія маюць у сельскай мясцовасці жыллё або дачы.

Тацяна ЛАЗОВСКАЯ.
lazovskaya@vziasda.by

Аксана ТАРАНДА, начальнік аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Мінаблвыканкама:

— Да 1 сакавіка на «прамыя тэлефонныя лініі» аблвыканкама паступіла 216 званкоў. У тым ліку 118 тычыліся дарожнай і камунальнай гаспадаркі, 30 — утрымання і рамонт дарог, 18 — водазабеспячэння, 42 — жыллёвых праблем, выдзялення кредытаў і субсідый, прыватызацыі жылля. Сёлета асабліва востра паўстала тэма льготнага кредытавання будаўніцтва індыўідуальных жылль дамоў, паколькі сродкі на гэтыя мэты значна зменшыліся. У мінулым годзе было выдзелена 110 млрд рублёў, сёлета — 65 млрд. Пры гэтым абавязальнасць «Беларусбанка» на заключэннях ужо дагавораў складаецца больш як 380 млрд рублёў. Таму прынята рашэнне ў першую чаргу Kredyтаваць сем'і, якія заключылі дагаворы і ў якіх тэрмін Kredyтавання сёлета заканчваецца. А ўключэнне ў спісы на льготнае Kredyтаванне з мінулага года прыпынена. Зразумельна і званкі па прыватызацыі жылля — заканчваецца яе тэрмін. Хто застаўся, хто не прыватызаваў жыллё? Тыя, хто лічыць, што налічаная сума вялікая. Або тыя, хто цягнуў

да апошняга, а цяпер спахапіліся: дакументаў няма, незразумела, каму гэтае жыллё належыць.

Акрамя таго, адносна шмат зваротаў па пытаннях аплаты працы — 14. Не заўсёды своечасова выплываецца дзячыўча дапамога прыватным прадпрыемствам, тымі, якія знаходзяцца ў крызісным стане. Арганізацыі маюць магчымасць звярнуцца ў фонд сацыяльнай абароны насельніцтва для прадастаўлення пазыкі на такія мэты. Але яны не робяць гэтага, паколькі грошы трэба будзе вяртаць.

Шмат тэлефонуецца людзі з Мінска, якім дасталася спадчынным жыллё ў раёне, тэя, хто мае дачы. Сталічным жыхарам праблемы сельскай мясцовасці не вельмі зразумелыя. Жыць побач з супермаркетам, а затым на выхадных апынуцца ў вёсцы, дзе магазін не працуе, а жыхароў абслугоўвае аўталаўка, бяспрэчна, не надта зручна. Чалавек лічыць, што павінны быць умовы, да якіх ён прывык у горадзе. Але ўтрымліваць магазін у населеным пункце, дзе жыве, напрыклад, 150 чалавек і ў асноўным купляюцца хлеб і малочныя прадукты, неэта-згодна: вялікія траты на ацяпленне, зарплату працую-ццу, дастаўку тавараў, абслугоўванне памяшкання.

«ГАРАЧЫЯ» ТЭЛЕФОНЫ

У гэтую суботу ў краіне зноў адбудуцца «прамыя лініі»

У Мінску і абласцях на тэлефонную сувязь выйдучь чыноўнікі ўсіх рангаў. На працягу трох гадзін ахвотныя могуць задаваць пытанні, агульча свае скаргі ці прапанаваць кіраўнікам рэгіёнаў. За гэты кароткі час атрымаюцца вырашыць калі паўсотні праблем. Трэдычыняныя прамыя тэлефонныя лініі працуюць ужо больш за год, таму шмат сур'ёзных праблем ужо вырашана. Часта просьбы, з якімі звяртаюцца грамадзяне, знаходзяць рашэнне да канца дня. У топе праблемных сфер па-ранейшаму — будаўніцтва, ЖКГ і транспартныя зносіны.

У гэтую суботу, 19 сакавіка, з 9.00 да 12.00 на сувязь з насельніцтвам выйдучь:

Брэсцкі аблвыканкам — старшыня ЛІС Анатоль Васілевіч (8016221312);

Віцебскі аблвыканкам — кіраўнік справам СЫСОЕВ Аляксандр Уладзіміравіч (8012222222);

Гомельскі аблвыканкам — намеснік старшын ПІРШТУК Балаяслаў Казіміравіч (80232751237);

Гродзенскі аблвыканкам — намеснік старшын ДЗЯШКО Уладзімір Іосіфавіч (80152735644);

Мінскі аблвыканкам — намеснік старшын СІПЭНКА Віктар Іванавіч (80175004160);

Магілёўскі аблвыканкам — намеснік старшын ХАРЫТОНЧЫК Дзмітрый Іванавіч (80222501869);

Мінскі гарвыканкам — першы намеснік старшын КУХАРУА Уладзімір Яўгенавіч (80172224444).

■ Дзяржава і бізнес

ІП ВЫЙШЛІ НА ПРАЦУ Ў САКАВІКУ

Па словах дырэктара дэпартаменту па прадпрыемствах Міністэрства эканомікі Пятра Арушаньяна, большасць індывідуальных прадпрыемстваў, якія ў студзені не займаліся продажами, у сакавіку выйшлі на працу.

Аднак ён таксама адзначае, што інфармацыя супярэчлівая і назваць дакладныя лічбы складана. За 2015 год у Беларусі колькасць ІП зменшылася прыкладна на 6 тысяч і на пачатак 2016-га складала каля 243 тысяч. У гандлёвых цэнтрах і на рынках гандлююць толькі прыкладна 110 тысяч індыві-

дуальных прадпрыемстваў, з якіх каля паловы — прадаўцы тавараў лёгкай прамысловасці. Калі гаварыць аб выкарыстанні плошчы на рынках і ў гандлёвых цэнтрах, варта адзначыць, што яны былі не запоўнены амаль на траціну і без уліку ІП, якія не прыйшлі на працу ў пачатку 2016 года. Так, на 1 студзеня 2015 года на рынках і ў гандлёвых цэнтрах выкарыстоўвалася 74% гандлёвых месцаў, на 1 студзеня 2016-га — 65%.

Што тычыцца Мінска, то, па словах начальніка інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па Мінску Галі-

ны ГУРЫНОВІЧ, прыпыненне дзейнасці некаторых індывідуальных прадпрыемстваў у чаканні адмены Указа №222 не паўплывала адмоўна на паступленні падаткаў у бюджэт сталіцы. У Мінску налічваецца 70 тысяч ІП. З іх адзіны падатак выплачваюць 17 тысяч, з якіх 60% — плацельшчыкі адзінага падатку па паслугах і да гандлю не маюць ніякага дачынення. ІП — плацельшчыкі адзінага падатку ад рознічнага гандлю — у сталіцы налічваецца 6,7 тысячы чалавек. Паступленне ад плацельшчыкаў адзінага падатку ў бюджэт

сталіцы складае 0,4%, з якіх 60% — ад паслуг. Што тычыцца запавяняльнасці рынкаў, Галіна Гурыновіч адзначыла, што ў горадзе прадпрыемствамі арандавана 3,8 тысячы месцаў на рынках і ў гандлёвых цэнтрах. Заплацілі адзіны падатак і выйшлі гандляваць каля 3,3 тысяч ІП. Толькі 518 прадпрыемстваў заплацілі арэнду, але ў лютым не гандлявалі. Каля 200 ІП заявілі аб пераходзе на спрощаную сістэму падаткаабкладання.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@zviazda.by

ДОМ, ЯКІ ЧАКАЛІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У двары вежы-штатпавярхоўка ад адрасе Маякоўскага, 101а пакуль ціха, людзей няма. Але неўзабаве стаянку запоўняць грузавыя аўтамабілі, у кватэры пацягнуцца задаволеныя, заклапочаныя новымі, прыемнымі турботамі наважылі, а новую гульнявую пляцоўку аблепаць дзеці.

Вось і Дзмітрый Шамаеў, начальнік майстэрні па рамоне ўзбраення і тэхнікі в/ч 5448, не ўтойвае сваіх эмоцый.

З 2004 года для вайскоўцаў і іх сем'яў, якія маюць патрэбу ў паліпавольных жыллёвых умовах, ва ўнутраных войсках пабудавалі 6 жылёвых дамоў, у сістэме жыллёва-будаўнічых кааператываў — 2 дамы. Летась у гэтай сістэме пабудавалі 23 кватэры. Таксама 68 кватэр у межах дзяржаўнага прадстаўлены ваеннаслужачым у рэгіёнах (Палацк, Мазыр, Гомель, Брэст, Магілёў).

— У чарзе на жыллё стаяў даўно. Для нас засяленне ў новую кватэру — сапраўднае шчасце, — кажа Дзмітрый і адкрывае ключом дамафонныя дзверы. — Раней да працы прыходзіла забіраць хвілін 25, а цяпер усё прасцей — да вайсковай кватэры лічаныя метры.

Мы падыймаемся на другі паверх і заходзім за нашым суразмоўцам у кватэру. Трохкакаўка адрозніваецца памерамі. Як-нік 78 «квадратаў». Пакой кватэры, які ў астатніх, ужо адстроены. Гаспадарам застаецца толькі абсталяваць жыллё мэбляй, бытавой тэхнікай.

Ігар ШУНЕВІЧ, міністр унутраных спраў:

— Гэта не проста падзея, а свята. І я шчыра пазаздросціў тым шчасліўчыкам, якія атрымалі ключы. Бот такое здарэцца нячаста. А ў афіцэра, магчыма, толькі аднойчы ў жыцці. Аднак гэта варта таго, каб служыць доўга, якасна, цалкам аддавацца службе. Гэта тая база, якая дазваляе афіцэру адчуваць сябе афіцэрам: запатрабаваным, патрэбным дзяржаве і людзям.

З ключамі — наважылі Дзмітрый ШАМАЕЎ.

Фота: Н. Кірэва

ваца жыллю мэбляй, бытавой тэхнікай. Зрэшты, Дзмітрый Шамаеў аб гэтым напаліваўся загадзя і ўжо перавёз пральную машыну, кухонную мэблю, у дзіцячым пакоі паставіў два ложка для сваіх дачок...

— Кватэры насамрэч добрыя, — дадае ён, — да размовы Дзмітрый Дрозд, намеснік камандзіра роты па тэхнічнай частцы, сябар Шамаева, які таксама будзе жыць у новым доме. — Аддзеленыя работы выканалі на належным узроўні. Жыллё камфортнае, усё вельмі задаволеныя, што атрымалі кватэры.

— З кім будзеце жыць па суседстве, ужо ведаеце?

— Безумоўна. Толькі з нашай часці засяляюцца 55 чалавек. Усе адно аднаго ведаюць. Можна сказаць, сярбумем сем'яй. А дзеці цяпер будоваць наведваць адну школу і дзіцячы садок.

Тое, што жыллё з'яўляецца арэндным, не б'яжыць наважылі. За іх, наадварот, можна толькі парадавацца. Усе ў адзін голас прызнаюць, лепш плаціць 500 тысяч у месца за новую кватэру каля працы, чым 300 долараў за здымнае жыллё, якое часам аказваецца далёка не самай лепшай якасцю.

На наступны дзень наважылі чакалі свята. Наведаў іх і міністр унутраных спраў Ігар Шуневіч. Ну а першым праз парог запусціў ката, каб прынёс жыццарам дома шчасце і ўдачу.

Тарас ШЧЫРЫ. taras@zviazda.by

ФАКТЫ

ВЫЛІЧВАЛІ З ПЕНСІІ ЛІШНЯЕ

Пенсіянеры нечакана атрымалі аднаразова ад 5 да 7 мільянаў рублёў. Аказалася, гэта грошы, якія яны медалі вылічылі апошняй тры гды.

— Назаванія вышэй сумы вярнулі бабулям і дзядулям з Талачынскага раёна. Ім у цэнтральнай раённай бальніцы аказваецца медыка-сацыяльная дапамога. За паслугу з іх пенсіі павінны былі вылічваць 80% замест 90%. І так на працягу трох апошніх гадоў, — растлумачыў «Звяздзе» Уладзімір ГАДЗЯЦЬ-КІ, начальнік упраўлення кантролю бюджэтных-фінансавай сферы і дзяржаўных органаў Камітэта дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці.

У веданстве падкрэслілі, што так атрымалася з-за таго, што ў райвыканкаме не ўлічылі адпаведных змен у заканадаўстве.

— Пра гэтым атрымання ад грамадзян сродкі накіроўваліся не на аднаўленне выдаткаў бюджэту, а на бягучую пазабюджэтную дзейнасць бальніцы. У выніку за апошнія тры гды пенсіянерам зашлішы выплачана бальніцы амаль 44 мільёны рублёў. А бюджэт недалічыўся каля 400 мільянаў, — дадалі ў кантрольным ведастве.

У райвыканкаме па патрабаванні камітэта зрабілі работу над памылкамі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by

ПАДЗЕІ

ВІДЭАЎРОКІ ДЛЯ ЛІЦЭІСТАЎ

У Ліцэі БДУ паспяхова праходзіць эксперымент па выкарыстанні лічбавых тэхналогій на ўроках па фізіцы.

Фактычна ўрок ператвараецца ў відэалецыю, насычаную тэматычнымі каляжамі, табліцамі і формуламі. Для гэтага выкладчык загада запісвае чарговы ўрок на камеру. Пазней ён манітруе кадры і па сваім бачанні дадае патрэбную інфармацыю — пераканавы і выяўлены рад. Якасць гуку забяспечвае датчык, які знаходзіцца на адзены выкладчыка.

У такіх відэаўроках ужо выявілася нямала «плюсоў». Напрыклад, калі вучань не зразумеў прайздены на занятках матэрыял або пралуціў урок, то ён можа вярнуцца да прагляду відэаматэрыялу і засвоіць вучэбны матэрыял у сваім тэмпе — не абмежаваны рамкі ўрока. Усе запісы будуць даступныя на сайце Ліцэя БДУ.

— Мы плануем распаўсюдзіць гэты досвед таксама і на ўрокі па хіміі і біялогіі, — расказаў дырэктар навучнага ўстаноў Макара ШНІП. — Будзем эксперыментаваць і ў такой абсалютна новай для нас форме заняткаў, як «перавернуты ўрок». Пры гэтай мадэлі навучання ліцэісты вывучаюць новы матэрыял дома самастойна. А на ўроку, падчас групавых заняткаў, яны могуць абмеркаваць усё праблемныя моманты і складанасці тэмы з настаўнікам.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

ПАРЛАМЕНТЫ ПАСЯБРАВАЛІ

Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА правёў перамовы з кіраўніком парламента Тайланда Понпечам Вічытчолчай.

Пра гэта паведамляе прэс-служба Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. Падчас сустрэчы спікер ніжняй палаты нашага парламента і яго калега Понпеч Вічытчолчай выказаліся на карысць рэгулярных сустрэч парламентарыяў дзвюх краін як на двухбаковай аснове, так і ў міжнародных парламенцкіх арганізацыях (Міжпарламенцкая асамблея АСЕАН і Міжпарламенцкі саюз). Гэта, на іх думку, дапаможа актывізаваць супрацоўніцтва нашай дзяржавы з Тайландам, якое да гэтага часу не наліса актыўнага характару.

Пасля завяршэння перамоў Уладзімір Андрэйчанка і Понпеч Вічытчолчай падпісалі пагадненне аб міжпарламенцкім супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам нашай дзяржавы і Нацыянальным заканадаўчым сходам Каралеўства Тайланд.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

■ Меркаванні

НЕ АД ТЭОРЫ, А АД ЖЫЦЦА

Павелічэнне пенсійнага ўзросту непазбежнае — гэта ўжо зразумела. Сёння грамадзкая актыўна абмяркоўвае варыянты. «Звязда» папрасіла выказацца аб далейшым развіцці пенсійнай сістэмы прадстаўнікоў вышэйшай школы — гісторыка і сацыёлага.

ДАБАЎЛЯЦЬ ПАСТУПОВА

Міхаіл СТРАЛЕЦ, прафесар Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта:

— Ясна, што пенсійная рэформа патрэбна, але варта не спяшацца з прыняццем канчатковага дакумента. Трэба ўсё ўзважыць, пралічыць, выявіць рэзервы. Які-небудзь год у гэтым сэнсе эканоміку не выратуе, а людзей можна моцна пакрыўдзіць. На адным з каналаў нашага тэлебачання нядаўна выказваўся доктар эканамічных навук Сяргей Грыць. Ён лічыць, што працэс пенсійнай рэформы павінен заняць дзясатка гадоў, а то і паўтара. І гэта мае сэнс. Можна, пенсію ўзрост трэба дабаўляць паступова, напрыклад, па тры месяцы кожны год, альбо падрульце нейкі адрэзак у якасці пераходнага перыяду, каб людзі маглі маральна падрыхтавацца. Калі ж з наступнага года пачаць дабаўляць па паўгода, яшчэ горш — па годзе, будзе вельмі несправядліва ў дачыненні да тых, каму застаецца нават два-тры гады да пенсіі. Іх калегі, што выйдучу на пенсію сёлетка ці вышэйшым летас, будуць працаваць і атрымліваць пенсійную дапамогу, а тых людзей, што нарадзіліся на год-два пазней, працавалі гэтак жа, мы гэтай дапамогі адным махам пазбаўляем, нібы караем іх за нешта.

Апошняе можа стаць прадметам незадаволенасці, пэўнага сацыяльнага напружання. Значыць яго якраз і дапаможа паступова, павольна пераход на новую сістэму. Варта заўважыць, што мы тры спазніліся з рашэннем аб павелічэнні пенсійнага ўзросту. Але ў гэтым дакладна не вінаваты людзі, што аказаліся на рубяжы дзвюх сістэм. Таму не варта фарсіраваць працэс, ляцець, як той казасу, на злом галавы, каб не даваўся папраўляць: адны нормы законаў адмяняць, іншыя ўводзіць. Ну і, вядома, трэба асабліва ўважліва падыходзіць да вызначэння пенсійнага ўзросту сілавой, іншых катэгорый работнікаў, якія маюць ілготы.

ГЭТА ПРЫМУСЦЕ КЛАПАЦІЦА ПРА СВАЁ ЗДРОЎЕ

Віктар КІРЫЕНКА, прарэктар ГДТУ імя П.В. Сухого, доктар сацыялагічных навук, прафесар:

— У кожнага з прапанаваных варыянтаў пенсійнай рэформы ёсць свае плюсы і мінусы. Важна ісці ад жыцця, як заўважыў Прэзідант, а не ад нейкіх тэарэтычных разважанняў. Мне здаецца, што рэформу трэба праводзіць усё ж у два этапы. Сітуацыя пакуль што для многіх не дасканала зразумелая, таму лепш падыходзіць больш асцярожна.

Што тычыцца пенсійнага ўзросту мужчын і жанчын, лічу, што ён павінен быць для жанчын меншым, чым для мужчын. Калі сумленна, наша жанчына на пенсію не сыходзіць ніколі. У славянскім менталітэце закладзена, што менавіта жанчына куды больш належыць сям'і, чым, напрыклад, у ЗША ці любой краіне Еўропы. Там, які толькі дзвец становіцца п'яналетнікам, яны маюць вельмі аласродкаваныя адносіны да бацькоўскай сям'і. Наша ж жанчына, нават знаходзячыся на пенсіі, актыўна займаецца вельмі важнай справай — выхаваннем унукаў. Таму я за тое, каб беларускія жанчыны ішлі на пенсію раней за мужчын.

Пры выбаранні прынцыпу пенсійнага забеспячэння здаецца важным, каб пры існуючай сацыяльнай сістэме з'явіўся назапашвальны элемент. Гэта дасць магчымасць для індывідуальных пенсійных зберажэнняў грамадзян.

Мяркую, пры павышэнні пенсійнага ўзросту людзі стануць больш увагі надаваць стану свайго здароўя. Гэта тычыцца ў першую чаргу мужчын, многія з якіх лічаць, што пра хваробы ўвогуле сорамна размаўляць, і не ідуць да ўрача нават тады, калі гэта жыццёва неабходна. Таму павышэнне пенсійнага ўзросту павінна даць штуршок да асэнсавання свайго ладу жыцця і стаўлення да асабістага здароўя.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by
Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

■ Даеш стандарт!

ВАДА ПІТНОЙ ЯКАСЦІ

Якой колькасці насельніцтва яна даступная?

Большая частка сталіцы забяспечваецца пітной вадою з падземных крыніц, з паверхневых — прыкладна трэцяя частка, але і яе, як неаднойчы адзначаўся, плануецца перавесці на падземныя водакрыніцы. Шэраг аспектаў, у тым ліку эканамічны, працягвае вывучацца для таго, каб урэшце вызначыцца, якім жа чынам і калі ажыццявіць такі пераход.

Паводле слоў намесніка начальніка вытворчасці «Мінскводарвод» (УП «Мінскводаканал») Рустама МАМЕДАВА, пакуль няма адказу на пытанне, што будзе з Мінскай і Вілейскай воднымі сістэмамі, пабудаванымі менавіта пад водазабеспячэнне

з паверхневых крыніц. Калі «грандыёзныя пабудовы пазбавіць той напружкі, на якую яны былі разлічаны, то аб'екты проста нерэнтабельна будзе далей эксплуатаваць».

— Па законе аб пітным водазабеспячэнні якасць пітной вады павінна адпавядаць пэўным нарматывам, — дадае начальнік хіміка-бактэрыялагічнай лабораторыі вытворчасці «Мінскводарвод» Наталля ГРУШНІК. — Паводле вызначаных нарматываў, цэнтралізаваныя сістэмы гаспадарчага і пітнага водазабеспячэння павінны кантралявацца па пэўных паказчыках і з пэўнай перыядычнасцю. Прадпрыемства, якое забяспечвае падачы вады насельніцтву, распрацоўвае рабочую праграму вытворчага кантролю, і такая практыка

ў нас заведзена з 1999 года. Сёлета рабочыя праграмы былі распрацаваны асобна для кожнага водазабору і размеркавальнай сеткі горада. У абавязковым парадку кантралююцца і паверхневая, і падземныя крыніцы водазабеспячэння, узмацніўшы кантроль пітной вады ў размеркавальнай сістэме: раённыя станцыі кантралююцца штодзень, а найбольш буйныя — штодня. Кантролем якасці вады на нашым прадпрыемстве займаюцца дзве акрэдытаваныя лабараторыі. Адна знаходзіцца там, дзе рыхтуецца вада для падачы з паверхневых крыніц, а другая, бактэрыялагічная, кантралюе якасць вады з падземных крыніц. Адпавядаць стандарту па мікробіялагічным паказчыку павінна 95 працэнтаў узятых цягам го-

да проб — у 5 працэнтах выпадкаў дапускаюцца пэўныя адхіленні. Аднак у апошнія гады «нестандарт» не перавышае 1-го працэнта...

Дарэчы, акрамя патрабаванняў гігіенічных, існуюць і патрабаванні да фізіялагічнай паўнацэннасці вады. Гэта важна, бо вада, цалкам пазбаўленая соляў у выніку падрыхтоўкі, не рэкамендуецца для пастаяннага ужывання. Наогул лабараторны кантроль вады праводзіцца па мікробіялагічных, арганалептычных і абагульненых паказчыках, праводзіцца радыялагічнае даследаванне і праверка на хімічныя рэчывы.

— Асноўным праблемным момантам у падрыхтоўцы вады для яе ужывання з'яўляецца колькасць жалеза — дзесьці яна павышаная,

дзесьці адпавядае норме, — кажа начальнік упраўлення камунальнай гаспадаркі Мінністрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Раман АЛЕЙНІКАЎ. — Для гэтага ў краіне будуецца станцыя абезжалезвання. Арганізацыі жыллёва-камунальнай гаспадаркі эксплуатауюць 902 станцыі абезжалезвання — гэта дазваляе выйсці на досыць высокі паказчык забеспячэння насельніцтва вадою пітной якасці: 86 працэнтаў насельніцтва краіны спажывае ваду, якая адпавя-

дае стандарту, нарматыўным дакументам.

Што да калодзежнай вады, то карыстаецца ёю менш за 0,3 працэнта беларусаў. Праблема можа быць вырашана двума спосабамі — будаўніцтвам свідравін, але гэта вельмі дорога, або шляхам падавоу вады арганізацыямі жыллёва-камунальнай гаспадаркі. А ваду з калодзежа ў такім выпадку можа пакінуць для гаспадарчых патрэб.

Святлана ПРОТАС.
protas@zviazda.by

ЧОРНЫ ТЫДЗЕНЬ ДЛЯ «ШЭРЫХ» КВАТЭРАЗДАТЧЫКАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Спецыяліст паведаміла, што гэта ўжо не першая веснавая прафілактычная акцыя сталічнай інспекцыі. Летас за пяць дзён сакавіка падатковыя службы атрымалі 114 адрасоў з сумніўнымі кватэрантамі. У палове правяраных кватэр арэнда жытла была без адпаведнага афармлення і аплаты падаткаў. Пасля выяўлення такіх фактаў «арэндныя» падаткі гаспадары жытла ўсё роўна заплацілі, а таксама пеню і штрафы.

Колькасць легальных здзелак павялічваецца

Прадстаўніца сталічнай інспекцыі ўпэўнена, што за апошні час падатковая асвечанасць нашых грамадзян істотна павялічылася. Калі ў 2014 годзе ў Мінску было зарэгістравана 52 тысячы легальных кватэраздатчыкаў, то летас іх было ўжо 59,5 тысячы. Атрымліваецца, што толькі за год свядомыя ўласнікі арэнднага жытла стала на 7,5 тысячы больш (амаль на 12%).

Галіна Гурыновіч лічыць, што афіцыйна афармляць сваё жыллё

ў доўгатэрміную арэнду і плаціць потым фіксаваны падаткі даволі проста. Тыповы дагавор аб арэндзе заключаецца з новымі жыхарамі ў разлікова-даведачным цэнтры (РДЦ) ЖЭСаў па месцы рэгістрацыі жылля, а падаткі плаціцца ўжо па месцы пастаноўкі ўласніка кватэры на падатковы ўлік. Стаўкі памеру такіх фіксаваных падаткаў вызначае гарадскі Савет дэпутатаў. Дарэчы, апошні раз іх павялічвалі яшчэ ў 2014 годзе.

Фіксаваны падатак плаціцца за кожнае памяшканне арэнднага жылля. Таму за двухпакаёвую кватэру трэба будзе заплаціць у два разы больш. Памер гэтых ставак залежыць ад эканаміка-планіровачнай зоны вашага жылля. Напрыклад, за кожны пакой кватэры ў першай зоне сталіцы падатак складае 240 тысяч рублёў у месяц. У другой зоне — 200 тысяч, у трэцяй-чацвёртай зонах — 170 тысяч, а ў пятай — 140 тысяч рублёў. Такі падатак можна плаціць штомесяц, а таксама аднойчы адрасу за год. У апошнім выпадку павелічэнне стаўкі падатку на працягу года такога падаткаплацельшчыка турбаваць не будзе.

Ільгота — для маладых спецыялістаў

Для тых маладых спецыялістаў, якія працуюць у Мінску па накіраванні, існуе падатковая ільгота. Здымаць жыллё такі спецыяліст можа танней, бо гаспадары арэнднай кватэры ў гэтым выпадку ад фіксаваных падаткаў вызваляюцца ўвогуле. Каб атрымаць такую ільготу, у падатковую інспекцыю трэба прывесці копію мэтавага накіравання і працоўны дагавор паміж маладым спецыялістам і арганізацыяй-наймальнікам. Для спецыялістаў цывільных спецыяльнасцяў падатковая ільгота даецца тэрмінам на 2 гады пасля размеркавання, а для выпускнікоў ваенных навучальных устаноў — на 5 гадоў пасля мэтавага накіравання.

Не забывацца пра агульную суму даходу

Калі ў дагаворы арэнды з кватэрантам прапісана пэўная лічба, то ў падатковай інспекцыі моцно лёгка падлічыць, якую суму даходаў гаспадар атрымаў за год. А ў гэтым выпадку дзейнічае ўжо крыху іншы алга-

рытм. Так, калі за мінулы год ўласнік атрымаў ад здачы кватэры даход, большы за 43 млн 660 тысяч рублёў, то ён павінен наведваць інспекцыю і падаць там дэкларацыю на выніках года. Цяпер такі даход падлягае падаткаабкладанню ўжо па стаўцы 13 працэнтаў. Аднак і ў гэтым выпадку раней аплачанага фіксаванага стаўка падатку будзе ў інспекцыі ўлічвацца.

Летас за пяць дзён сакавіка падатковыя службы атрымалі 114 адрасоў з сумніўнымі кватэрантамі. У палове правяраных кватэр арэнда жытла ажыццяўлялася без адпаведнага афармлення і аплаты падаткаў.

На 2016 год адліковая мяжа такога даходу, пасля якой пачынаецца дэклараванне, складае 49 млн 470 тысяч рублёў.

Некалькі слоў пра дэклараванне даходаў у Мінску. Усяго было падзены 9434 дэкларацыі, сярэдні годны даход 800—900 тысяч рублёў — гаспадарамі здымнага жылля. Сёння спецыялістамі апрацавана каля

6 тысяч дэкларацый, па якіх агульны даход складае каля 1 трлн 270 млрд рублёў, а даналічаны падатак — у суме 127 млрд рублёў.

Самы вялікі даход (каля 60 млрд рублёў) за мінулы год атрымаў жыхар Фрунзенскага раёна, які працаваў за мяжой. А максімальны дадатковы падатак у памеры 6 млрд рублёў прад'юлены пасля падачы дэкларацыі жыхару Партызанскага раёна сталіцы. І ён таксама зарабіў свае грошы за мяжой.

Стаўку павялічаць у май

Намеснік начальніка інспекцыі нагадала, што на працягу месяца на сайце Мінгарвыканкама праходзіць грамадскае абмеркаванне па пытанні павелічэння ставак падатку. Было вырашана павялічыць на 15% фіксаваныя стаўкі падатку для тых, хто здае кватэры на працягу тэрміну і для індыўідуальных прадпрыемльшчыкаў, хто займаецца здымным жыллём «на суткі».

Цяпер праект з улікам заўваг паступіў у гарсавет. «Думаю, на сесіі 29 сакавіка дэпутаты разгледзяць гэтыя пытанні. У выпадку зацвярджання змены ўступіць у сілу, хутчэй за ўсё, з 1 мая».

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

КАЛІ ВЯТ НЕ ІДЗЯЦЕ ДА ЎРАЧА, ЁН ПРЫЕДЗЕ ДА ВАС САМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Такая акалічнасць дазволіла палепшыць даступнасць медыцынскіх паслуг у малых населеных пунктах, дзе налічваецца 20-40 чалавек. Гэта не адзіны плюс. У стацыянарных ФАП'ах можна, напрыклад, толькі памераць крывяны ціск, тэмпературу, зняць ішыя паказчыкі, а тут прадуладжана магчымасць зрабіць кардыяграму, абследаваць вочнае дно, правесці паказчыкі глюкозы ў крыві. У будучыні магчымыя і ішыя аналізы для лабараторнага даследавання. Складзены графік наведвання вёсак, іх 28, дзе ўсяго пракавае 800 чалавек. Штодзень аўтобус выходзіць на вызначаны маршрут. Папярэдне людзей інфармуюць аб часе прыёму. Разам з медыкамі на месца прызначаны выязджаючы і сацыяльныя работнікі. Пакуль урачы прымаюць пацыентаў, яны абходзяць падворкі: магчыма, нехта прапусціў інфармацыю, а хтосьці са старых не зможа дайсці да аўтобуса самастойна. А заад-

но і высвятляюць, якія пытанні іх хвалюць, якая дапамога патрэбна.

— Мы задавалены і ўдзячны нашым медыкам за такую ўвагу, — кажа пэніянерка вёскі Ухвала Соф'я Демітрыўна. — Раней не вельмі часта наведвалі ўрача, стараліся не вылікаць лішні раз яго на дом — няёмка было турбаваць. А цяпер на месцы цябе выслахоўць. Звяртаемся нават і тады, калі нічога не баліць — для прафілактыкі або купіць таблеткі.

— Сапраўды, пакуль мы чуюем толькі станючыю водгукі на гэты эксперымент, — адзначае Дзмітрый Кулеўскі. — А ці плануецца ў далейшым закупляць такія медыцынскія комплексы — як альтэрнатыўны стацыянарны ФАПам? — пацікавілася ў яго. — Перш мы павінны пра лічыць эфектыўнасць гэтага кірунку і, калі гэта эканамічна выгадна, то, бясспрэчна, ёсць верагоднасць далейшага руху, — адказаў ён.

Як сцвярджаюць вытворцы, такія мабільныя ўстаноўкі на колах выгадныя. Яны ма-

юць больш мяккую падвеску, якая забяспечвае плаўны ход, што да 70% павялічвае рэсурс выкарыстання і тэрмін службы медыцынскага абсталявання. Падлічана, што комплекс акупляе сябе на працягу 3 гадоў, што раўназначна ўтрыманню 5 стацыянарных ФАП'аў.

Кошт такой перасоўнай «устаноўкі» — 1 млрд 400 млн рублёў. Набылі яе за сродкі раённага бюджэту і спонсарскай дапамогі «Белдзяржстраха».

Наогул, як адзначаў Дзмітрый Кулеўскі, летас шмат зроблена па ўмацаванні матэрыяльна-тэхнічнай базы цэнтральнай раённай базы ўрача. У прыватнасці, цалкам уладкавалі дзіцячае аддзяленне, заканваецца ўпарадкаванне неўралагічнага аддзялення, куплены новае медыцынскае абсталяванне і тэхніка, мяккі інвентар. На рамонт затрачана 3,5 млрд рублёў, асноўныя работы праведзены гаспадарчым спосабам, што больш танна і якасна.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

■ Учынак

БЫЛЫХ ВЫРАТАВАЛЬНІКАЎ НЕ БЫВАЕ

Раніцай супрацоўнік службы аховы вытворчага сельскагаспадарчага кааператыва «Савецкае Беларусь» Эдуард Дзюкун, што раней працаваў у МНС, праязджаў каля прыватнага дома ў Рэчыцы, які ахапіла полымя. Мужчына неадкладна спыніў свой аўтамабіль і хутка выбіў закрытыя дзверы. У пакой знайшоў маладую жанчыну з двухгадовай дачкой, якой спалі. Ён узяў дзіця на рукі, пабудзіў жанчыну і выйшаў разам з імі на вуліцу.

Праз некалькі хвілін прыбылі выратавальнікі, якіх выклікалі суседзі. У выніку пажару знішчаны дах, пашкоджаны стовпевае перакрыццё і маёмасць. Але ж, дзякуючы мужнасці Эдуарда Дзюкун, людзі не пацярпелі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

Учреждение образования
«Витебская ордена «Знак Почета»
государственная академия
ветеринарной медицины»

26 марта 2016 г.
приглашает абитуриентов и их родителей на

ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ
Начало в 11.00
в Доме культуры академии

В программе:

- встреча с работниками приемной комиссии, деканами факультетов;
- представление специальностей и специализаций;
- ответы на вопросы абитуриентов и их родителей;
- экскурсии по музеям и кафедрам академии.

НАШ АДРЕС:
г. Витебск,
ул. 1-я Доватора, 7/11

Телефоны для справок:
(0212) 51-75-65;
53-80-61.

УНП 30002681

Імёны

Кірыл ЕРМАКОЎ:

«Ты збіраеш гукі, як канструктар, у адзін твор...»

Музыкай ён захапляецца з дзяцінства. Працуе як кампазітар, аранжыроўшчык на многіх праектах, тэлевідучы. Прызнаецца, што ўсё атрымліваецца тады, калі ўмееш змяняць правыя пад сябе, а не слепа падпарадкоўваешся выбару іншых. Ці лёгка змагацца за мару, калі ты адзін, што патрэбна для напісання якаснай музыкі, і як ратавацца, калі жыццё выпрабуе цябе, мы распыталі ў Кірыла Ермакова.

— Чарговы адбор на конкурс «Еўрабачанне» застаўся заду. На чым ты засяроджаны цяпер?

Займаюся сваім сольным праектам. Песні пішу не толькі для сябе, але і для іншых артыстаў. У мяне адразу пасля адбору на «Еўрабачанне» за тыдзень з'явілася шэсць трэкаў і цяпер я дапрацоўваю іх, каб можна было выпусціць кампазіцыі ў свет. Мяркую, можа ўжо гэтай вясной з'явіцца новы

міні-альбом. Таксама хочацца здымаць кліпы і развівацца як артысту.

Я раблю ўсё сам, незалежна. Паралельна працую аранжыроўшчыкам у многіх нашых і расійскіх прадзюсарскіх цэнтрах. Напрацоўваю сувязі, каб потым была магчымасць знаёміцца са сваёй творчасцю шырокаю аўдыторыяю не толькі ў Беларусі, але і за мяжой.

— У цябе ёсць вопыт напісання музыкі і аранжыровак, а таксама працы ў якасці бэк-вакаліста. Калі ўзнікла жаданне выйсці з ценю?

— Я заўсёды хацеў займацца сольнай творчасцю. І доўгі час пісаў толькі для сябе. У дзяцінстве было шмат выступленняў, канцэртаў, конкурсаў. А потым пачалася мутацыя голасу і на нейкі перыяд паглыбіўся ў саўндпрадзюсарванне, аранжыроўкі. Цяпер разумю, што ўсё напісана ў той перыяд я магу прадаць, бо не буду выконваць сам. Мне падабаецца рабіць музычны матэрыял пад сябе сённяшняга. Матэрыял, над якім працую, хапае. Адчуваю, што наспёў час выказацца. Стэль, у якім планую ствараць сваю музыку, у нас рэдка сустракаецца, а ў той жа Амерыцы ён досыць распаўсюджаны.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Першае месца

ПАДАЦА Ў КУХАРЫ ЦІ ТРАКТАРЫСТЫ?

ШТО ПРАПАНОУЮЦЬ СЛУЖБЫ ЗАНЯТАСЦІ ВЫПУСКНІКАМ

«Вопыт працы абавязковы», — указвае большасць наймальнікаў у апісанні вакансій. Для моладзі гэтае патрабаванне часта становіцца перашкодай: адкуль узяцца таму вопыту, калі толькі скончыў вучобу? Каб забяспечыць юнакам і дзяўчатам часовую занятасць, дапамагчы набыць прафесійныя навыкі і павысіць іх канкурэнтаздольнасць на рынку працы, у краіне дзейнічае праграма «Маладзёжная практыка». Летась у яе рамках было ўладкавана амаль 600 выпускнікоў. Праўда, на месца менеджара ці юрыста разлічваец не вярта: большасць практыкантаў асвойваюць рабочыя прафесіі.

НАВЫКІ ДЛЯ НАЙМАЛЬНІКА

Як гэта працуе? Малады чалавек ва ўзросце ад 16 да 29 гадоў, што не можа самастойна працаўладкавацца, звяртаецца ў мясцовыя органы занятасці. Яму прапаноўваюць адно з вучнёўскіх месцаў на прадпрыемствах (арганізацыі могуць быць любыя, акрамя бюджэтных). З наймальнікам падпісваецца тэрміновы дагавор на перыяд да шасці месяцаў. Калі юнак ці дзяўчына збіраюцца ўладкавацца ў іншую мясцовасць ці ў населены пункт з устойліва высокім узроўнем беспрацоўя, кантракт можа быць заключаны на год.

— Праграма накіравана на тое, каб моладзь атрымала практычныя навыкі, — гаворыць начальнік упраўлення па занятасці насельніцтва Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінбывканкама Антаніна ЛАЎРОВА. — Таму што спецыяліст-пачатковец праз недахоп вопыту не заўсёды адпавядае тым патрабаванням, якія да яго прад'яўляе наймальнік.

У Мінскай вобласці, напрыклад, за апошні пяць гадоў у рамках праграмы працоўнымі месцамі забяспечылі больш за тры тысячы чалавек, 347 з якіх — вясковыя жыхары. Часцей за ўсё гэта тыя, хто не паступіў ва ўніверсітэт ці каледж або ўжо выпусціўся адтуль. Калі 70 працэнтаў практыкантаў, перш чым адправіць да наймальніка, служыць занятасці накіроўваюць на перападрыхтоўку з павышэннем кваліфікацыі.

— З тых выпускнікоў, што да нас прыходзяць, большасць маюць сярэдняю спецыяльную адукацыю. З дыпломам ВУН рэгіструюцца адзінкі, — кажа Антаніна Іванаўна. — На перанавучанне накіроўваем пераважна тых, хто не паспеў атрымаць прафесію і мае толькі школьную адукацыю. Напрыклад, дзяўчат, што адразу вышлі ў відпуск на доглядзе за дзіцем, ці хлопцаў, якіх пасля 11 класаў прызвавалі ў армію.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

У ліку найлепшых

НЕ ПРОСТА МАРЫЯ, або Як нават Міша быў за Машу

Якая яна, Марыя МАРЧУК, лепшая з лепшых, пераможца рэспубліканскага конкурсу «Студэнт года — 2015», у чым сакрэт перамогі і што змянілася пасля яго ў жыцці дзяўчыны?

— У мяне творчая сям'я, — з усмешкай пачынае гутарку Марыя. — Маці — настаўніца сальфеджыя і музычнай літаратуры, старэйшая сястра Дар'я вучыцца ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі па класе альты, маладшая Варвара — у 4 класе і «гарыць» танцамі. Магчыма, і я ў «творчасць» падалася б. Але ў школе захапілі матэматыка, фізіка і англійская мова. Нават некаторы час думала паступаць на перакладчыка. Ды вырашыла, што гэтага для мяне будзе мала, таму цяпер я студэнтка лепшага тэхнічнага ўніверсітэта — БДУІРА, факультэта камп'ютарных сістэм і сетак, спецыяльнасці «Інфарматыка і тэхналогіі праграмавання». Даводзіцца шмат працаваць з англамоўнай дакументацыяй, таму добрае веданне замежных моў мне спатрэбілася! Шчыра кажучы, вучыцца ў нас складана, але калі бачу вынік працы, то зараджаюся позіўным, баявым духам на далейшыя «подзвігі» ў вучобе.

— Але і творчасць прысутнічае ў студэнцкім жыцці?

— Канешне! Паўдзельнічала ў шматлікіх конкурсах, канцэртах і канферэнцыях.

Удзельнічаючы ў конкурсах, Марыя не гоніцца за перамогай, але стараецца працаваць на ўсю моц.

Зараз многа з іх і не ўспомню. Галоўнае ж тое, што яны мне прынеслі ў плане развіцця. Добра памятаю толькі сваю першую ўніверсітэцкую перамогу ў намінацыі «Першакурснік, які валодае найбольшым творчым патэнцыялам» на «Студэнцкім дэбюце», дзе я выйшла ў «абліччы» Астала Бэндэра. Дарчы, гэты вобраз стаў выйгрышным і на «Студэнцкім годзе». Падчас конкурсу прамоўніцкага майстэрства распавяла пра сваю спецыяльнасць і працу ў вобразе Астала — актыўнага хлопца з жалезнай хваткай, што, на мой погляд, з'яўляецца галоўным стрымжнем паспяховага чалавека. Акрамя таго, гэта мужчынскі вобраз — а я вучуся ў адным з самых «мужчынскіх» універсітэтаў краіны.

Яшчэ люблю спяваць і захапляюся тэатрам. Зараз іграю ў тэатральным калектыве

сваёго факультэта «Пункт гледжання». Калі выканалі на «Студэнцкім годзе» перакладзеную на беларускую мову песню «It's my life» Bon Jovi, Святаўна Стацэнка (адзін з членаў журы) параліла мне паўдзельнічаць у адборы на «Еўрабачанне». Я ж не прывыкла ацэньваць свой вакал з прафесійнага боку, таму такая пахвала ўсцешыла.

— А як ты трапіла на спаборніцтва лепшых з лепшых?

— Даўно хацела трапіць на рэспубліканскі конкурс «Студэнт года», але не хапала нейкага фінальнага штуршка... За два тыдні да конкурсу мне, трэцякурсніцы, прапанавалі прадстаўляць свой універсітэт на гарадскім этапе. Вядома, гэта была авантура, але я пагадзілася.

(Заканчэнне на 5-й стар. «ЧЗ».)

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА

Алгарытм поспеху

У сеціве распачаўся... «Маскарад»

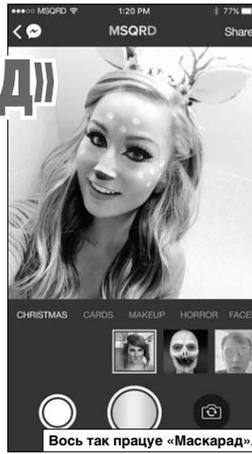
Калі 100 дзён таму беларускія праграмісты выкінулі ў сетку мабільны дадатак MSQRD («Маскарад»)...

У канцы лістапада мінулага года Яўген Неўгень, Сяргей Ганчар і Яўген Зацялякін сталі ўдзельнікамі так званых хакатонаў...

тое, што прымяраць маскі адну за адной пачалі знакамітасці, у тым ліку і зоркі Галівуда...

Кожная маска ідэальна кладзецца на твар і паўтарае ўсе рухі. За пару секунд можна ператварыцца ў Сталіна, Канчыту Вурст...

Сёння MSQRD устаноўлены ў 12 мільёнаў карыстальнікаў у ўсім свеце.

Вось так працуе «Маскарад».

КАНТЭНТ СУМЛЕННЯ

Нядаўна ў Расіі ўступіла ў законную шыраў рэжыме бясплатнае кіно, музыка, кнігі ці софты...

Вядома, пытанне неліцэнзійнага кантэнту выходзіць за межы сферы інтэрэнту. Аднак з тым, што большасць «працаўкі»...

смайлікі і стыкеры, відэасувязі не халае пазігнутых эмоцый. Гэты праблем мы і імкнёмся запоўніць.

«Маскарад» ужо паспеў прыцягнуць добрыя інвестыцыі. Па ўмовах кантракта беларускія распрацоўшчыкі не могуць раскрываць падрабязнасці здзелкі.

Хрысціна ХІЛЬКО.

Каманда стваральнікаў дадатку.

Жывы розум

Як «Вадзім Казачэнка» ў «Што? Дзе? Калі?» гуляе

ДЫ ЯШЧЭ І ПА-БЕЛАРУСКУ

Інтэлектуальная каманда з такой назвай аб'яднала студэнтаў, магістрантаў і выпускнікоў юрыдычнага факультэта...

Гэты фестываль адкрыты для маладых людзей з усіх рэгіёнаў краіны. Мінулай зімой, пасля дзесяцігадовага перапынку...

Заснавальнікі каманды «Вадзім Казачэнка» становіліся пераможцамі «Што? Дзе? Калі?» на юрыдычным факультэце БДУ...

Разгадкалі пытанне пра Вадзіма Казачэнку. Ніхто не ведаў адказ. А прыкладна два гады таму вырашылі змяніць састаў каманды.

Капітанам, які прыняў валявое рашэнне, з'яўляецца Віталь Твардоўскі, магістрант юрфака. Разам з ім у камандзе гуляць студэнты трэцяга і пятага курсаў юрфака...

рытуалы ёсць амаль у кожнай каманды. Усе спадзяюцца на шанцаванне, але гэта не адмяняе якаснай падрыхтоўкі.

— У БДУ трэніроўкі праводзіць Павел Свардлоў і Дзмітрый Штукацель. Вядома, у кожнага свая тактыка падрыхтоўкі да гульні.

А ўвосень праходзіць марафон «Што? Дзе? Калі?» у Дзяржынску. «Вадзім Казачэнка» на яго таксама аднойчы прыехаў.

— На «Студэнцкіх гульнях» нам вельмі спадабаўся «БДУ-квіз па-беларуску».

Амаль 40 каманд сапернічалі ў шасці розных інтэлектуальных гульнях.

кай мове, таму гэта быў цікавы і прыемны вопыт. Гульня складалася з васьмі розных раздзелаў, у кожным — па сем пытанняў.

Наогул, гаворыць Мадзіна, тэмы літаратуры і культуры — яе любімыя. Яшчэ ў яе добра атрымліваецца лагічна звязваць факты — вельмі карысны навык для інтэлектуальных гульняў.

— Насамрэч пытанне, якое патрабуе ведання нейкага малавядомага факта, — дрэннае пытанне. Такія нікому не падабаюцца.

Надзея АНІСОВІЧ, студэнтка V курса Інстытута журналістыкі БДУ.

17 03 2016 г.

БОЛЬШ ІНФОРМАЦЫІ — БОЛЬШ ШАНЦАЎ

«Чырвонка. Чырвоная змена», апроч уласна аповеду пра добрыя справы маладых актывістаў, сама паспрабавала зрабіць такую.

У мінулым выпуску маладзёжнага дадатку высылілі дзве публікацыі фактычна на адну тэму. У адной ішла гаворка пра дзейнасць валанцёркаў у дабрачыннай арганізацыі «ЗААшанц», у другой — пра пошукі гаспадара сабакі, якія ўжо пэўны час веў адміністрацыю класік слуцкага гімназіі №1 Александр Бубыраў. Нагадаем, жывёла больш за месяц таму пасялілася ў двары шматпавархоўка, дзе жыву Саша, і ўсе жылывы падкормілівалі «знайдзіша». А сам юнак паспрабаваў знайсці гаспадара сабакі, размясціўшы ў групе «Дапамога жывёлам Слуцка» ў сацыяльнай сетцы «УКантакце» адпаведную аб'яву. На жаль, безвынікова. Мы вырашылі звесці Алесандра і прадставіць «ЗААшанца» Анісю Працінцу. Апошняя прадставіла хлопцу спіс груп у сёцве, дзе можна таксама размясціць інфармацыю пра сабаку, да таго ж паабяцала дапамогу ў стэрылізацыі, калі будзе патрэба. Думаем, так шанцы адшукаць жывёла гаспадара ўзрастуць...

ГУЛЯЦЬ З ДЗЕЦЬМІ БЫЛО ВЕСЕЛА!

Першакурсніцы Слуцкага дзяржаўнага медыцынскага каледжа, члены прыватнага БРСМ навучальнай установы Ганна Туркіна і Аліна Гарохава правялі час у гульнявым пакоі цэнтральнай раённай бальніцы.

— Нам прапанавалі, і мы пагадзіліся. Я ў свой час наведвала школу-студыю, праводзіла розныя мерапрыемствы, таму гэта вельмі дапамагло наладзіць кантакт з дзецьмі, што знаходзіліся на лячэнні ў бальніцы, — распавяла нам Ганна. — Напачатку ахвотных пагуляць у розныя гульні было няшмат, але потым, калі разнеслася пагалоска пра наш відзіт, дзеці пачалі падыходзіць. Было вельмі весела! Асабіста я адчула ад стасункаў радасць! Дзяўчына кажа, што, калі выпадае магчымасць і будзе час, яна з задавальненнем паўдзельнічае яшчэ ў нечым падобным.

І СНЕГ ЧЫСЦІЛІ, І ПАДЛОГІ МЫЛІ

Смалявіцкі раённы аддзел па надзвычайных сітуацыях заключыў з райкамам БРСМ дагавор аб супрацоўніцтве «Бяспеку — у кожным доме».

У яго рамках нядаўна актывісты прыватнага раённага гімназіі і адначасова Беларускай маладзёжнай грамадскай арганізацыі выратавальніцкай і пажарнай наведлі вэтэрана педагогагічнай працы.

— Ніна Адамаўна Зубовіч адпрацавала ў СШ №1 каля трыццаці гадоў. Нашы валанцёры, паколькі на двары працы не было, дапамаглі навесці парадак у доме жанчыны: па яе просьбе памылі падлогу, пачысцілі дарожкі, — расказвае інспектар групы прапаганды і навучання, лейтэнант унутранай службы Волга Маркарчук.

Таксама дапамога рэгулярна аказваецца адзінока пражываючым, вэтэранам і інвалідам па падказках аддзела сацыяльнай абароны. У залежнасці ад «фронту работ» (узмку, напрыклад, часта даводзілася расчысчаць падворкі ад снегу) у іх удзельнічае розная колькасць валанцёркаў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

Працоўны лагер

УРАЖАННІ — УЗНАГАРОДА ЗА ДАБРАЧЫННАСЦЬ

Ці мае дабро прапіску або грамадзянства? Наўрад ці. Што, калі ты адчуваеш у сабе такі запал энергіі, што можаш падзяліцца ёй з усім светам? Неабякаваасць і цікаўнасць — якасці, уласцівыя найперш моладзі. Менавіта для такіх няўрымслівых існуе ворк-кэмп. Ксенія ЖЫЦІНА, каардынатар міжнародных праектаў рэспубліканскай маладзёжнай грамадскай арганізацыі «Ліга добраахвотнай працы моладзі», правяла кароткі экскурс для «Чырвонкі. Чырвонай змены» ў свет незабыўных падарожжаў, плённай працы і незвычайных знаёмстваў.

— Ворк-кэмп — гэта кароткачасовы (два-тры тыдні) міжнародны валанцёрскі праект. Мы ўваходзім у склад Альянсу еўрапейскіх валанцёрскіх арганізацый, таму маем магчымасць адпраўляць нашых выхаванцаў у больш чым 30 краін свету і прымаць у рамках сваіх праектаў моладзь з розных краін. Найбольш папулярныя віды ворк-кэмпна — экалагічны і рэстаўрацый-

ны. Але гэта не значыць, што вам даручаць аднаўленне фрэсак ці ўстаноўку замкавых калон. А вось пафарбаваць плот ці адрамантаваць браму — калі ласка. Часта наша моладзь трапляе на фестывальныя праекты. Валанцёры дапамагаюць устанавіць дэкарацыі, прыбіраюць смецце, сустракаюць гасцей і г.д. Ёсць і сацыяльныя праекты, дзе трэба працаваць з пажы-

лымі людзьмі або ў дзіцячых установах, — расказвае Ксенія.

Як стаць удзельнікам праекта? Спачатку жахадана прычытаць інфармацыю на сайце пра праграму і пераканацца, што ворк-кэмп — гэта тое, што вам патрэбна. Пасля гэтага можна ўжо выбіраць праекты, якія падабаюцца больш. Трэба і нават неабходна паразмаўляць з каардынатарам, каб выбраць той самы, ваш, праект. Калі ўсё добра і замежныя партнёры пацвердзілі заяўку, тады пачынаецца не самая цікавая, але вельмі важная частка: афармленне дакументаў, аплата ўзносаў, атрыманне візы. Больш прыемна займацца набывцём білетаў і планаваць падарожжа (вельмі часта валанцёры звычайна дапамагаюць парадзі). Абявязковым з'яўляецца ўдзел у трэнінгу для валанцёркаў, які першы раз едуць на праект. Мерапрыемства дапамагаюць ім больш усваяваць і з большай адказнасцю ставіцца да ворк-кэмпна.

— Арганізацыя, на праект якой валанцёр падае заяўку, перш за ўсё звяртае ўвагу на яго матывацыю. Калі чалавек на пытанне «чаму вы хочаце ўдзельнічаць?», адказвае «бо хачу падарожнічаць», яму адмовяць. Нашы партнёры імкнучыся адабраць прадставінікаў розных культур з улікам гендарнага балансу. Дзякуем больш са-

Станіслаў ЛІТОВКА, асістэнт кафедры лёгкай прамысловасці Фізікага тэхналагічнага ўніверсітэта, счончы БДУР у 2014 годзе:

— На другім курсе ўніверсітэта мне захацелася правесці незабыўнае лета. Знаёмія прапанавалі звярнуцца ў «Лігу добраахвотнай працы моладзі». Я быў на валанцёрскіх праграмах у Германіі сем разоў і адзін раз у Чэхіі. Удзельнічаў пераважна ў будаўнічых праектах — дапамагаў на дзіцячых пляцоўках і пры акультурванні паркаў. У «абавязковую праграму» ўваходзіла не толькі праца (тры-пяць гадзін удзельні), але і арганізацыя асабіста вольнага часу, прыгатаванне ежы і прыбранне памяшкання. Не заўсёды на праектах прадстаўлялася асобнае жыллё, звычайна мы жылі ў доме культуры, бібліятэцы, дзіцячым садку ці ў пажарнай часці. Мы разам вырашалі, чым будзем займацца на выхадных (паедзем у вялікі горад, пакатаемся на веласіпедзе ці пойдзем у начны клуб). Канфлікты ў групах узніклі рэдка, таму што мы шмат размаўлялі, пыталіся адзін у аднаго, што падабаецца, а што не.

Вольны ўдзел у праграме ў якасці кэмп-лідара быў таксама вельмі цікавым. Замежных кэмп-лідараў звычайна не хапала, таму я мог выбіраць любы праект на свой густ. Такая праца ўжо заахоўвалася грашыма і бясплатнымі візамі на працяглыя тэрміны. У якасці семінар-лідара мне таксама давялося папрацаваць у Германіі, Сербіі і Беларусі. Пасля я аб'ездзіў многія суседнія еўрапейскія краіны (Іспанія, Італія, Аўстрыя і іншыя) і спыняўся ў саброў-замежжы з валанцёрскіх праектаў.

Правіць сябе

УСЁ ПА-САПРАЎДНАМУ

Будні школьнага парламента

Ідэя стварэння школьнага парламента узнікла ў старадарожскай СШ №3 яшчэ ў 1994 годзе. Тады на пасаду намесніка дырэктара па выхаванні прыйшла маладая і ініцыятывная Святлана Шумская. І вось ужо 22-гі год п'яць «міністраў» і старшыня школьнага парламента дапамагаюць педагогам арганізоўваць адукацыйна-выхавальныя праекты.

«ФОРМЕННЫЯ» КЛАСЫ

...У кабінет дырэктара па запрашэнні цяперашняга намесніка па выхаванні працуюць Надзея Мікалаеўна Арлова і заходзяць чацвёрта дзяўчат і адзін хлопчэ. Сур'ёзнасці ім дадае вайсковая форма. Аказваецца, на базе школы створаны рэсурсны цэнтр па ваенна-патрыятычным выхаванні, які супрацоўнічае з мясцовай вайскавай часцю. Ёсць цэлыя «форменныя» класы!

«У школе заўсёды было моцнае самакіраванне, — заўважае настаўніца хіміі Святлана Міхайлаўна Шумская. — А 20 гадоў таму ўжо згубіла актуальнасць арганізацыя выхавання моладзі па-савецку. Акцыяраты, піянеры, камсамольцы — усё адыходзіла. І каб не згубіць дзяцей, каб іх ініцыятывнасць знаходзіла прымяненне, вырашылі стварыць школьны парламент. Напачатку гаўлуня выбарная пасада называлася «прэзідэнт». Але затым падумалі, што няціпла. Цяпер — «старшыня». Праз парламент за гэты час прайшло столькі дзяцей! Некаторыя скончылі факультэт журналістыкі БДУ. Ёсць нашы выпускнікі і на адказных пасадах».

ВЫБАРЫ І ПРЫЗНАЧЭННІ

У гэтым парламенце — усё па-сапраўднаму. Старшыня выбіраецца тайным галасаваннем. У кожнага кандыдата на пасаду ёсць сваё праграма, сваё ініцыятывнае група, якая ходзіць па класах і агітуе за яго.

«Кандыдатамі на пост могуць стаць юнакі і дзяўчаты старэйшыя за 15 гадоў, але для мяне зрабілі выключэнне, мне было 14, — тлумачыць старшыня парламента Раман Каплін. — Галасавалі 137 чалавек. Я атрымаў 119 галасоў «за» і 18 — «супраць».

А вось «міністраў» у парламент прызначаюць. Яны павінны быць актыўнымі, ініцыятывнымі, вылучаюцца ў пэўнай сферы, добра вучыцца. Сёлетні міністр адукацыі працуе Лізавета Братчэня, спорту і здароўя — Юлія Шалімава, камунікацый — Настася Гардзевіч, працы — Вікторыя Шураева, культуры — Дарына Гоева. Кожная з іх у пэўнае распавяла пра мэты і задчы сваёй «міністраства». А яны — самыя разнастайныя. Напрыклад, аказваецца дапамогу педагогічнаму калектыву ў рабоце па навучанні і выхаванні вучняў, арганізоўваць мерапрыемствы, якія заахоўваюць школьнікаў да атрымання новых ведаў. Штодзень у кожным класе праводзяцца фізкультуры. У школе выпускаюцца нацыянальныя і «маланкі», ладзяцца працоўныя акцыі і разнастайныя рэйды. Усё гэта дысцыплінае вучнёўскі калектыв. А калі дадаць сюды заахоўчанні...

«У нас ёсць традыцыя праводзіць саборніцтва «Клас года», — тлумачыць Раман Каплін. — Лепшы клас атрымлівае грашовы прыз і... ідзе ў кавярню!»

Вікторыя Шураева, Раман Каплін, Лізавета Братчэня (першы рад), Настася Гардзевіч, Святлана Міхайлаўна Шумская, Юлія Шалімава (другі рад).

ЗАМЕНА — ДАСТОЙНАЯ

«Такая форма самакіравання дае магчымасць дзецям правіць сябе, — упуэнна намеснік дырэктара па выхаванні працуюць Надзея Мікалаеўна Арлова. — Бо тут трэба і кіраваць, і паднацальвацца. «Міністры», члены «міністрастваў» маюць стасункі адно з адным, ходзяць у іншыя класы, разсуваюць сябе праз публічныя выступленні. Яны — прыклад для іншых і сапраўды добрая падмога для нас».

Школьны парламент шмат дае не толькі яго удзельнікам, але і ўсім астатнім вучням. Яны застаюцца занятыя карыснымі справамі. Спартыўныя саборніцтвы паміж класамі. Удзел у выпуску газеты. Збор макулатуры і металалому. Акцыя «Абеліск». Дапамога вучням, якія адсутнічалі ў школе, па тлумачэнні прапушчанага матэрыялу. Гульні, конкурсы, эстафеты. Кожнае «міністраства» падводзіць вынікі праверак, рэйдаў, саборніцтваў за тыдзень, месяц, чвэрць, год. Пра іх інфармуецца не толькі на стэндах, але і на агульнашкольных лінейках.

Святлана АДАМОВІЧ. Фота аўтара.

Размеркаванне

ТУРБИНА ДЛЯ КАР'ЕРЫ

Чаму досвед даражэйшы за грошы

Распаўсюджанае меркаванне аб тым, што маладыя спецыялісты, якія трапляюць на прадпрыемствы, могуць займацца толькі найменш адказнай працай, спраядляе далёка не заўсёды. Напрыклад, для 23-гадовага інжынера-энергетыка папяровай фабрыкі ў Добрушы Яўгена КРУЦКАВА прыезд на працу ў невялікі горад абярнуўся неверагодна імклівым кар'ерным ростам. Пра свае прафесійныя поспехі ён расказаў карэспандэнтам «Чырвонка. Чырвоная змена».

Мы сустракаемся з Яўгенам у адным з памяшканняў славагуй Добрушскай папяровай фабрыкі «Герой працы». Хлопец родам з Гомеля, летась скончыў тамтэйшы дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухого па спецыяльнасці «інжынер-энергетык». Калі паўстаў выбар, куды ехаць па працы, Яўген адразу звярнуў увагу на папяровую фабрыку — чатыры волныя месяцы для маладзёў спецыялістаў рэалізаваў найбольш прэягальнай з усіх варыянтаў. Усё ж такі, ехаць у чужы горад з сябрамі і прасцей, і веселей.

— Загядчы кафедры таксама адразу параіў мне выбраць менавіта Добруш, — успамінае хлопец, — Ён як у вадзі глядзеў, кажучы, што ў невялікім горадзе прасцей паказаць сябе і заробіць патрэбны досвед. Таму ўжо на наступны дзень пасля размер-

кавання мы ў поўным складзе прыехалі на прадпрыемства. У прынцыпе, умовы нам спадабаліся. Вытворчасць вялікая, да Гомеля ехаць усюго паўгадзіны... Акрамя таго, нам ужо тады казалі, што хутка пабудуюць яшчэ і новую кардонную фабрыку з самым сучасным абсталяваннем, дзе будзе магчыма для працаўладкавання.

Дарэчы, з чатырох чалавек, якія прыехалі ў Добруш па размеркаванні, — дзве дзяўчыны, яны таксама інжынеры-энергетыкі па спецыяльнасці. Пакуль уся «каманда» працуе на старым прадпрыемстве, займаецца абслугоўваннем ЦЭЦ. Але са з'яўленнем у горадзе самай вялікай у СНД кардоннай фабрыкі, якую цяпер будзе будына кітайская кампанія, энергазабеспячэнне будзе цалкам пераведзена на новы

комплекс. Чакаць яго здчы засталася ўжо менш за год.

— Спачатку я прыйшоў на пасадку інжынера-энергетыка, — кажа Яўген. — Праз чатыры месяцы мяне перавялі ў аддзел галоўнага энергетыка, дзе ўжо праз два тыдні я пачаў выконваць яго абавязкі. Справа ў тым, што чалавек, які займаў гэтую пасадку, сышоў у адпачынак, а я нядарна сябе зарэкаментаваў. Восем так, фактычна праз чатыры з паловай месяцы я часова стаў галоўным спецыялістам па энергетыцы ўсяго прадпрыемства.

На новай кардоннай фабрыцы ўжо займаюцца падрыхтоўкай спецыялістаў, хоць пуск абсталявання запланаваны толькі на снежань. Яўген, напрыклад, напісаў заяву на перавод у новы комплекс на кіруючую пасадку. У перспектыве адміністрацыя разглядае хлопца ў якасці намесніка начальніка энергетычнага цэха новага комплексу.

У чым жа заключаецца праца інжынера-энергетыка? На старой ЦЭЦ ён у асноўным сочыць за работай усяго цэха, за станам абсталявання, у прыватнасці, катлоў. Усяго на

прадпрыемстве іх два, кожны спажывае 35 тон паліва за гадзіну. Падключанага да іх турбіна выпрацоўвае тры мегаваты з магчымых шасці — сказваецца ўзрост тэхнікі. На новым комплексе, дзе Яўген ужо рыхтуецца да прыёмкі, ён сочыць за маніраваннем усяго энергетычнага абсталявання.

— Безумоўна, спачатку працаваць было цяжка, хоць прынялі нас вельмі добра, — кажа Яўген. — Калектыву падабаецца. Вельмі ўразіла, што да нас адразу паставіліся сур'ёзна, не было такога: «Ты малады, таму слухаць цябе нічога не будзе». Наадварот, ёсць аператары, якія працуюць тут 20 і больш гадоў, але яны цікавіцца нашым меркаваннем і самі дапамагаюць, калі нешта не разумеем мы. Усё, што выкладаецца ў ўніверсітэце, — гэта, хутэй, для агульнага развіцця. Я сказаў бы, што 80 працэнтаў патрэбны ведаў я атрымаў ужо на месцы дзякуючы сваім калегам.

Размаўляем пра заробкі на фабрыцы. Па прызнанні Яўгена, аклады тут невялікія, калі трох мільёнаў. Асобна работнікам выдаюць даведкі на харчаванне на су-

Фота: Наталля ЛУБНЕУСКАЯ

му 500 тысяч, можна адразу «забраць» гэтыя грошы прадуктам. Акрамя таго, прыездным спецыялістам дапамагаюць з арэндай кватэры. Так, Яўгену пляціць пяць базавых (крыху больш за мільён) штомесячна, гэта цалкам пакрывае кошт арэнды зімой, а летам нават застаецца лішка грошай. Хлопец мяркуе, што з пускам кардоннай фабрыкі заробкі могуць павялічыцца.

Па словах спецыяліста, галоўная складанасць для маладзёў у Добрушы — арганізаваць цікавы адпачынак. Але блізкасць другога па велічыні горада Беларусі яе практычна нівеліруе. Кожны выхадны Яўген ездзіць дадому. Там жа ў асноўным і адпачывае.

— Я цяпер магу параўноўваць сваю сітуацыю з сітуацыяй аднакурсніка, — кажа хлопец, — І прыходжу да высновы, што зрабіў правільны выбар. Няхай сабе многія атрымліваюць больш — і п'яць, і шэсць, і сем мільёнаў, — але яны пачалі, што называецца, «з самых нізоў». Працуюць майстрамі і нават на ніжэйшых пасадах. Я ж пачаў з інжынера, што ўжо нядарна. Акрамя гэтага, цяпер атрымліваю неверагодны досвед дзякуючы будаўніцтву кардоннага заводу. Магчымаць бацьчы разабраны кацёл (а гэта бывае толькі адзін раз за яго «жыццё») — тое, што не купіш за грошы.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@zviazda.by
Мінск — Добруш — Мінск.

Свой выбар

ПАРАДАК НА ДАРОЗЕ

або Будні інспектара ДПС

Атрымліваць задавальненне ад таго, што робіш; не баяцца шукаць сябе і заўсёды памятаць пра паважлівае стаўленне да людзей. Такімі прынцыпамі ў жыцці і на працы кіруюцца малады інспектар ДПС, з якім нам удалося трапіць на дзяжурства.

Тваё і не тваё

— Сядзіць хуценька, працы шмат. Нас ужо чакаюць, — акідаючы мяне позіракам, кажа лейтэнант Максім КАКOEУ, інспектар ДПС АДАІ Цэнтральнага РУУС г. Мінска.

Каму мы так былі патрэбны, стала зразумела праз некалькі хвілін: невялікае ДТЗ у двары дома па вуліцы Заслаўскай.

— Тут заўсёды раніцай раз'ехацца проста немагчыма! Побач дзіцячы садок і школа. І кожны сваё дзіця пад самыя дзверы падвезці хоча, — пачынае апраўдвацца віноўнік.

Максім выслухоўвае адзін бок, другі. Затым пачынае афармляць ДТЗ, просіць ва ўладальнікаў аўтамабіляў запоўніць і падпісаць усе неабходныя дакументы. Малады інспектар трымаецца так упэўнена і прафесійна, што здаецца — за яго плячыма дзясяткі гадоў службы.

— Інспектарам ДПС я працую ўсяго два гады, але гэтага часу хапіла, каб зразумець, як трэба паводзіць сябе з людзьмі. Галоўнае — паважлівае стаўленне. Чалавек павінен адчуць, што, выконваючы свае службовыя абавязкі, ты хочаш дапамагчы, — расказвае Максім па дарозе на другі выхад.

Да пагонаў хлопец «прыйшоў» не адразу. У школьныя гады ўвогуле хацеў звязаць сваё жыццё са спортам. Каля васьмі гадоў сур'ёзна займаўся фехтаваннем. Па парадзе трэнера паступіў у Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт фізічнай культуры. Размеркаванне адправаў у спартыўным клубе «Армія», але зразумёў, што хоча чагосьці іншага.

— Толькі спрабуючы, можна вызначыць, што тваё, а што дакладна прызначана для іншых. Я, напрыклад, зразумёў,

што выкладаць — гэта не мой шлях, — дадае Максім.

У той жа час малады інспектар прызнаецца, што прафесія педагога вельмі дапамагае яму цяпер на службе. Зразумела, псіхалогія дзяцей, з якімі ён працаваў дагэтуль, і дарослых розная, але база адна.

Спорт лішнім не бывае

Экіпаж ДПС звычайна складаецца з двух інспектараў. Пра тое, ці цяжка спрацаваць з напарнікам, Максім адказвае адразу — не.

— Мы робім агульную справу, якія могуць быць рознагалосці? — тлумачыць хлопец. — Увогуле, на нашай працы няма калі адносіны высвятляць ці на кагосьці коса глядзець.

Як расказаў Максім, шчыльны працоўны графік і вялікія нагрукі ні сіл, ні часу не пакідаюць на фехтаванне. Але спорт лішнім не бывае.

— Спорт загартоўвае. Робіць цябе мацнейшым як фізічна, так і маральна. А гэта на службе заўсёды спатрэбіцца, — лічыць інспектар.

На штрафстанку за сваёй машынай мужчына гадоў сарака прыехаў, відаць, не ў настроі. Яго можна зразумець... Ён спазняецца на вельмі важную сустрэчу... Але паркаваць аўто ў забароненым месцы нічога яго не прымушаў. Менавіта такога пункту гледжання прытрымліваецца інспектар ДПС.

Максім запяўняе ўсе неабходныя дакументы і кажа, што як толькі прыйдуць да службы, гэта было самае цяжкае. Цяпер з закрытымі вачыма можа сказаць, што і ў якім кутку трэба пісаць, а спачатку ўсё было куды складаней.

— Права на памылку, можна сказаць, няма. Закрэсліваць альбо замазваць нешта нельга, — кажа хлопец.

«Гісторыі» ад кіроўцаў

— Хрысціна Міхайлаўна, чаму за рулём па мабільным тэлефоне размаўляем? — трымаючы ў руках правы блявлявы жанчыны, пытаецца Максім.

Фота: Сяргей НІКАНОВІЧ

— Мне муж патэлефанаваў! Сын захварэў, дык ён пытаўся, якія лекі яму даць, — адказвае парушальніца.

Максім гаворыць, што якіх толькі гісторый за час працы інспектарам ДПС не наслухаў ад кіроўцаў! Зразумела, што ёсць у гэтым «спісе апраўданняў» і праўда, але хвалюе яна мала. Кожнага не пашкадуеш, а парадак на дарозе падтрымліваць трэба.

— Успрымаюць кіроўцы нас па-рознаму. Адны разумеюць, што мы робім сваю справу, іншыя нават слухаць не хочуць. Аднак я ўсё ж такі думаю, што ўдзячэння нам людзей больш, — гаворыць інспектар ДПС.

Максім расказвае, што яго больш падабаюцца начныя дзяжурствы. Лёгка іх не назавеш, але прыцягвае тое, што горад пачынае «дыхаць» няяк па-новаму. Хлопец прызнаецца, што па прычыне пастаяннай занятасці вельмі рэдка ездзіць на сваю малую радзіму ў Віцебскую вобласць.

— Вядома, хацелася б дома бываць часцей, але я разумею, што менавіта цяпер той час, калі трэба працаваць над сабой. Закладаць падмурак на будучыню, удасканальваць ў тым, што ты робіш, — дзеліцца малады інспектар ДПС.

У голасе і інтанацыях Максіма на працы ўсёй нашай, хай і нядоўгай, размовы адчувалася задавальненне ад таго, чым ён займаецца. Магчыма, яшчэ эмацыянальна не выгарыў? Ці чалавек проста знайшоў сваю справу.

Кацярына АСМЫКОВІЧ.

ПАДАЦА Ў КУХАРЫ ЦІ ТРАКТАРЫСТЫ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Курсы, дзе даюць спецыяльнасць, доўжацца да 10 месяцаў (некаторыя рабочыя прафесіі — таго ж кіроўцы пагрузчыка ці электраманавера — можна і за два-тры месяцы асвоіць). Для моладзі гэтая адукацыя бясплатная: усе выдаткі пакрывае Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва.

Дзякуючы ў рамках «Маладзёжнай практыкі» ўладкоўваюцца часцей цырульніцамі і прадаўцамі. Хлопцы — кіроўцамі, трактарыстамі і слесарамі. Наймальнікі запрашаюць моладзь таксама на месцы кухараў, кандытараў, бухгалтараў, электрагазаваршчыкаў, аграномаў, маляроў, тынкоўшчыкаў, абліцоўшчыкаў-плітчыкаў, аператараў кацельні.

ПРАЦУ ЗНОЙДУЦЬ УСІМ

Наймальнік, трэба сказаць, такая форма супрацоўніцтва таксама выгадная. Служба занятасці кампенсуе прадпрыемству штомесячны выдаткі на маладога практыканта ў памеры мінімальнага заробку (на сёння ён раўняецца 2,3 мільёна рублёў). Але гэта не значыць, што работнік не зможа атрымліваць больш за «мінімалку». Хоць зароботную плату прапануюць звычайна невысокую.

— У асноўным 3-4,5 мільёна. Але такія ж заробкі і па вакансіях, якія заяўляюць сёння наймальнікі ў вобласці, — адзначае Антаніна Іванаўна.

Сёлета на Міншчыне запланавана прыняць 60 практыкантаў, але, як запэўніваюць у службе занятасці, калі будзе больш ахвотных, пастараюцца знайсці месцы ўсім.

Па стаўнасці, кожны чввёрты беларускі беспрацоўны мае ўзрост ад 16 да 29 гадоў. Тэма актуальнасць «Маладзёжнай практыкі» відавочная. Гэта не толькі часовае занятасць для выпускнікоў, але і магчымаць далейшага працаўладкавання. Летась 43 працэнт маладых людзей прадоўжылі працаваць у наймальніку на пастаяннай аснове. Напрыклад, у папярэдняю п'яцігодку ў Салігорскім раёне замацавалася больш за 110 чалавек (80 працэнтаў ад усіх практыкантаў). 16 з іх засталіся на Салігорскім домабудуальным камбінате на месцах электрагазаваршчыка, монтажніка, машыніста мастагова крана, бухгалтара. Па вольным чалавек прынялі ЖКК (эканамістамі і слесарамі) і ліцейна-механічны завод (токарамі).

У прыстлічным рэгіёне за перыяд з 2011 па 2015 год на вучнёўскія месцы былі ўладкаваны 85 чалавек, і палова з іх перавялася на тых ж прадпрыемствах на пастаянную працу. У якасці працадаўцаў выступілі ўніверсам (туды запрацілі кухараў) і раённае спажывецкае таварыства (узляло аператараў ПЭВМ).

Чаму другая палова практыкантаў не затрымліваецца на прапанаваных вакансіях? Прычына не заўсёды ў незадавальненасці кіроўніцтва маладымі работнікамі. Частка юнакоў і дзячэц вышрацоўвае працягную адукацыю ў ВНУ ці каледжах. А хтосьці, набраўшыся вопыту, шукае больш прэстыжнае і высокааплачанае месца.

Наталля ЛУБНЕУСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

ЗВЯЗДА

Сакрэт | **поспеху**

«КАЛІ МЭТЫ, ДЫК САМЫЯ НЕВЕРАГОДНЫЯ!»

Твой | **шанс**

ХУЛІГАНКА З КРЭАТЫЎНАГА АГЕНЦТВА

Супрацоўніцтва са СМІ, выезды ў рэйды, правядзенне розных акцый па пажарнай бяспецы — такія шматгранныя і насычаныя працоўныя будні ў Ксеніі ШЫНГІРЭЙ, старшага лейтэнанта ўнутранай службы, якая працуе ў Гомельскім абласным упраўленні МНС памочнічай начальніка ўпраўлення і прэс-сакратаром.

«Чырвоны дыплом» — адна з галоўных перамог Ксеніі.

Чатыры гады таму Ксенія, курсантка чацвёртага курса Гомельскага інжынернага інстытута МНС, ішла на конкурс «Студэнт года» толькі па перамогу. А чаму б і не? Актыўстка БРСМ, стипендыятка спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па сацыяльнай падтрымцы адораных студэнтаў, пераможца розных конкурсаў талентаў...

— Але на ўзнагароджанні прагучалі амаль усе прозвішчы канкурсантаў... акрамя майго. Расчараванне, крыўда, незадаволенасць! Столькі сіл! Стаю на сцэне, а перад вачыма увесь доўгі, складаны шлях падрыхтоўкі... і не атрымала нават ніводнай намінацыі. «Ксюша, прарвёмся! Усё будзе крута!» — звяняць у вухах словы маёй крэатыўнай каманды. І тут... аб'явілі, што Я — СТУДЭНТКА ГОДА! Ад хвалання нават не зразумела, што пераможцу толькі ў самым канцы аб'яўляюць! Сэрца забілася хутка-хутка, напружанне адышло... Гэта ж не толькі мае перамога, а ўсяго нашага інстытута!

Дзяўчына прызнаецца, што да яе не прыліпла «зорная»

хвароба, яна нават не адчувае, што атрымала нейкае неверагодна высокае званне. Вярнуўшыся з конкурсу, адразу ж улілася ў вірлівае курсанцкае жыццё: курсавыя, залікі, экзамены! Ды яшчэ падрыхтоўка да абароны дзюво дыпломных прац, бо з другога курса Ксенія паралельна вучылася ў інстытуце перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны на факультэце правазнаўства.

— Неўзабаве атрымала і лейтэнанцкі зорачкі. Спачатку размеркавалі ў родную Рэчыцу інспектарам дзяржаўнага пажарнага нагляду, а праз некаторы час перайшла ва ўпраўленне МНС Гомельскай вобласці. Мне здзіўна, чаму многія лічаць, што ратавальнік, супрацоўнік МНС — гэта мужчынская прафесія. Калі

трэба патушыць агонь, так. Але ж выратаваць можна і словам, размовай, пародай, што я і імкнуса рабіць!

Няўрымлівай Ксеніі адной толькі працы было мала, ды і без вучобы не маглі ўседець, таму скончыла яшчэ і магістратуру свайго ж інстытута.

— Раю ўсім марыць, ставіць мэты, няхай нават самыя неверагодныя! Ніколі не здавацца і ісці толькі наперад. Я не магу без мэты: новыя падарожжы, самаадукацыя, перамогі вялікія («Студэнт года», «чырвоны дыплом», любімая праца) і менш значныя (на канферэнцыях, алімпіядах, студэнцкіх конкурсах самадзейнасці)... А цяпер хачу заняцца дайвінгам! А яшчэ, як і кожная, напэўна, дзяўчына, мару пра моцную сям'ю, дзе б панавала каханне і ўзаемадапамога, як у маіх бацькоў.

Юлія БУКЕЛЬ.

У 2013 годзе пяцікурсніца Марыя ФІЛІМОНАВА прапанавала кожнаму не баяцца быць рознабаковым. Дзяўчына сама стала прыкладам гэтага дэвізу: рэп уласнага сачынення, смешная мініяцюра пра сваё жыццё і хуліганісты (у добрым сэнсе гэтага слова) настрой магіляўчанкі перацягнулі сімпатыю журы на яе бок. Так выпускніца інжынерна-эканамічнага факультэта Беларуска-Расійскага ўніверсітэта стала пераможцай конкурсу «Студэнт года».

Дзяўчына разбурала ўсе стэрэатыпы: невысокая, тоненькая выдатніца лёгка магла пераўвасобіцца як у крутога рэпера, так і ў старасвецкага пана з бездакорнымі паводзінамі.

складзецца яе лёс. Была толькі перакананасць, што не трэба хавацца ад магчымасцяў. Зрэшты, лёс не расчарваў і падкінуў чарговую прыгоду: маладая спецыялістка знайшла працу ў Санкт-Пецярбургу, прычым, як кажа сама Марыя, адбылося ўсё выпадкова. Цяпер дзяўчына працуе ў крэатыўным агенцтве, дзе куріруе праекты ад пачатку да канца. Наўрад ці гэты занятак можна назваць лёгкім, але воль сумным ён дакладна не бывае: даводзіцца планавачы і арганізоўваць як вялікія гарадскія конкурсы, так і незвычайную дастаўку кавы. Тут вельмі спатрэбілася вера ў сваю каманду і ўласныя магчымасці, якія дзяўчына назапасіла падчас конкурсу. Засталося ў Марыі і чароўнае ўменне ствараць ва-

На сцэне Марыя адчувала сябе разняволена, — адбылося ўдзел ва ўніверсітэцкай зборнай КВЗ «БРУКлі» і гра ва ўзорным тэатры «Рэха». Калі ж у рукі няўрымслівай студэнткі трапілася ракетка, то мала хто з сяброў мог спернічаць з кандыдатаў у майстры спорту па настольным тэніс. Пасля перамогі «найлепшай студэнтка краіны» яшчэ не ведала, якім чынам

кол сябе добры настрой, бо шчасце, як вядома, знаходзіцца ўнутры нас саміх. Вось толькі студэнцкаму беспкалатнасцю, калі кідаешся ў новую справу нібы ў вір, давалася змяніць на большую практычнасць і абачлівасць.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ,
студэнтка V курса
Інстытута журналістыкі БДУ.

НЕ ПРОСТА МАРЫЯ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

І пусцілася ў наймаверную гонку па падрыхтоўцы разам з БРСМ, маладзёжным тэлебачаннем БДУІР, а таксама прафкамам студэнтаў. Задача перад намі стала няпростая: зрабіць прэзентацыйны ролік на тэму «Я — студэнт», партфолія, якое б расказвала пра маё прафесійнае, грамадскае і творчае жыццё, прадставіць у друкаваным выглядзе маладзёжны праект, відэаў і творчы нумар. Працавалі фактычна дзень і ноч. Праўда, не ўсё на гарадскім этапе праходзіла гладка, таму сумняваліся, ці зможам праісці далей, але мы справіліся і... апынуліся ў фінале. Да папярэдніх конкурсных выпрабаванняў дадаліся стэндавая абарона праекта і конкурс аратарскага майстэрства. Мне даўно хацелася, каб наша ўніверсітэцкае тэлебачанне выйшла на новы ўзровень, таму я і прадставіла праект «Маладзёжнае тэлебачанне». Пры стэндавай абароне мы выкарыстоўвалі вялікую колькасць промапрадукцыі: буклеты, значкі «БДУІР за Машу», «БРСМ за Машу», «Прафкам за Машу», печыва з лагатыпам праекта і нават ляльку-мядзведзя ў майцы «Міша за Машу». Але гэта ўсё было б нічым, калі б сам праект быў «пустым». Мы вялі фота- і відэаздымку таго, што адбывалася, на месцы

раздрукоўвалі фатаграфіі, праводзілі інтэрв'ю сярод гледачоў... Мая творчая каманда вельмі грунтоўна падыйшла да конкурсу, і мы прадставілі БДУІР і мяне як свайго роду брэнд. Было прыемна, што падчас конкурсу і доўгі час пасля да мяне звярталіся няякай як «Наша Маша». Значыць, піяр-кампанія мела поспех. А ў прэзентацыйным роліку «Я — студэнт» мы візуалізавалі вобраз БДУІРа як маладога чалавекі і паказалі нашы ўзаемаадносінны на працягу мінулых двух гадоў. За гэты час было шмат і перамог, і расчараванняў, і, на жаль, страчаных магчымасцяў...

«Для мяне званне «Студэнт года» — гэта не візітная картка, якая павінна адчыняць усе дзверы. Хутчэй, адказнае званне, якое трэба пастаянна апраўдваць».

— Але ў фінале «Студэнт года» ты свой шанс не ўпусціла...

— Мяркую, менавіта тая шматграннасць, што прасочвалася ў конкурсных выпрабаваннях, і прынесла перамогу. Для мяне важным было заставацца самай сабой. Вось і выйшла, што нумары вельмі розныя, але ўсе яны

ў выніку паказалі мяне сапраўднаю.

Звычайна, удзельнічаючы ў конкурсах, я не разлічваю на перамогу, але стараюся працаваць на ўсю моц. Так выйшла і тут. Неверагодная эйфарыя! Я ведала — гэта вынік велізарнай і каманднай, і маёй працы, таму перамога сапраўды заслужаная. Неверагодна гучалі словы, што я стала пераможцай, ды яшчэ і ў трох намінацыях («Студэнт года», «Студэнт года ONLINE» і «Прыз глядацкіх сімпатый»). Адрозніж паду-мала пра тое, як мне хочацца аддзячыць усім, хто працаваў разам са мной. Мы зрабілі гэта разам!

— Змянілася штосьці ў жыцці пасля такога грандыёзнага трыумфу?

— Вельмі здзівіла, што на наступны дзень пасля конкурсу мне патэлефанавалі і прапанавалі працу ў кампаніі, дзе я стажыравалася падчас летніх канікул. Тады не было вакансіі, а адразу пасля конкурсу неверагодным чынам з'явілася! Аднак мне давалася адмовіцца, бо я ўжо працую ў кампаніі па распрацоўцы банкаўскага праграмага забеспячэння.

Дарэчы, для мяне званне «Студэнт года» — гэта не візітная картка, якая павінна адчыняць усе дзверы. Хутчэй, адказнае званне, якое трэба пастаянна апраўдваць.

Я — чалавек вельмі патрабавальны, і мне няпроста паверыць, што я рабіла нешта па-сапраўднаму добра, а конкурс даў мне велізарную ўпэўненасць у сабе, у сваіх сілах. Цяпер жа ведаю, што не трэба баяцца праўляць ініцыятыву — яна будзе падтрымана. Упэўнена, што ў мяне ўсё атрымаецца, і не баюся брацца за новую працу, укладваючы ўсе сілы.

— Можа, падзелішыся планами на будучыню?

— О-о-о! Яны вялікія! Мне вельмі-вельмі падабаецца мая цяперашняя праца адміністратарам баз даных, і я збіраюся развівацца ў гэтым кірунку, узбіраючыся на новыя вышыні.

Хачу хутчэй адправіцца ў паездку ў Стактольм (гэта адзін з падарункаў ад арганізатараў конкурсу). Я ніколі не была ў Швецыі, таму, думаю, краіна стане для мяне вялікім адкрыццём.

Хацелася б у наступным годзе з'ездзіць на стажыроўку за мяжу, добра, што БДУІР дае такую магчымасць. Яшчэ мару паўдзельнічаць у конкурсе курсавых праектаў «Course Battle», які праводзіцца на маім факультэце. Там студэнты дэманструюць свае працы не толькі дэканату і загадчыкам выпускаючай кафедры факультэта, але і прадстаўнікам розных ІТ-кампаній.

— Марыя, а што б ты сказала пра саму сябе, якая ты?

— Сумленная, патрабавальная і строгая найперш да сябе. Негатыўна стаўлюся да інтрыг, сварак і скандалаў як у працы, так і ў паўсдзённым жыцці. Імкнуса быць гуманым чалавекам, цаню дапамогу і сама дапамагаю іншым, наколькі гэта ў маіх сілах. Мне здаецца, не залежна ад прафесіі і статусу, для чалавекі галоўнае — заставацца чалавечым і імкнуча быць карысным. Менавіта гэтаму вучыць нас любімая матуля. Важна ўсяго дабівацца самастойна. Па жыцці я іду з дэвізам, што пераняла ад яе: «Калі хочаш быць шчаслівым — будзь!»

Юлія БУКЕЛЬ,
студэнтка V курса
Інстытута журналістыкі БДУ.

Лепельский районный исполнительный комитет

15 апреля 2016 года в 15 часов 00 минут ПРОВОДИТ ТОРГИ В ФОРМЕ АУКЦИОНА НА ПЕРЕДАЧУ В АРЕНДУ ОХОТНИЧЬИХ УГОДИЙ со сроком аренды не менее 10 лет.

Аукцион состоится по адресу: ул. Ленинская, 6, г. Лепель, Витебская обл.

На торгах выставляются охотничьи угодья находящиеся в фонде запаса охотничьих угодий Лепельского района общей площадью 5972 га, в том числе лесных 3852 га, полевых 1880 га, водно-болотных 240 га в следующих границах:

- западная – от квартала 58 далее по границе лесничества квартала 3;
- северная – от квартала 3 Лепельского военного лесничества по северной границе лесничества до дороги из д. Новоселки;
- восточная – от дороги из д. Новоселки по восточной границе лесничества до железной дороги Орша-Лепель;
- южная – по железной дороге Орша-Лепель до западной границы квартала 65 и по ней до реки Улла. По реке Улла на запад до юго-западного угла квартала 58 (далее – объект торгов).

Предмет аукциона является суммой ежегодной арендной платы. Начальная цена объекта торгов составляет 18 404 400 (восемнадцать миллионов четыреста четыре тысячи четыреста) рублей.

Потенциенты на участие в аукционе с объектом аукциона знаются самостоятельно.

Для участия в аукционе в срок до 12 апреля 2016 года до 15 часов 00 минут необходимо предоставить комиссии по проведению торгов по адресу: г. Лепель, ул. Ленинская, 6, каб. 226 следующие документы:

- заявление об участии в торгах;
- доверенность представителя участника торгов и копии документа, подтверждающего его личность, в случае если заявление подписывается не руководителем участника торгов, либо копия документа, подтверждающего полномочия руководителя участника торгов;
- биолого-экономическое обоснование на испрашиваемые в аренду охотничьи угодья, разработанное в соответствии с требованиями законодательства;
- заверенная банком копия платежного поручения, подтверждающего внесение суммы задатка. Задаток вносится в размере 20 (двадцать) % начальной цены объекта торгов, что составляет 3 млн 680 тысяч 900 белорусских рублей, который вносится не позднее 5 (пяти) дней до проведения торгов на расчетный счет 3641319001105 ЦБУ № 211 Ф-ла 214 ОАО «Беларусбанк», код 660, УНП 300039625, ОКПО 040626632000.

Победителем аукциона (лицо, предложившее наиболее высокую цену (сумму) ежегодной арендной платы) в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий счет сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, которая засчитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключенному по результатам торгов, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, согласно протоколу аукциона. Сумма затрат и порядок их возмещения доводится до сведения участников торгов до начала их проведения в день проведения торгов.

Участникам, не выигравшим торги, задаток возвращается в течение пяти рабочих дней после проведения торгов.

Договор с победителем аукциона заключается Витебским областным исполнительным комитетом в сроки, установленные законодательством.

Контактный телефон (8-02132 41382), факс (8-02132 48074). Комиссия по проведению торгов.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона: **ЗАО «Центр промышленной оценки»**, г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: **ОАО «Брестский электралампный завод»**, г. Брест, ул. Московская, 204

Объекты недвижимости по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Московская				
Лот №	Наименование	Назначение	Общая площадь, м.кв.	Идентификационный номер
Лот №1	Изолированное нежилое помещение	Административное помещение	5724,2	100/D-97463
Начальная цена с НДС 20% – 53 204 707 200 белорусских рублей				
Лот №2	Изолированное помещение	Помещение неустановленного назначения	693,7	100/D-96197
Начальная цена с НДС 20% – 4 708 722 000 белорусских рублей				
Лот №3	Изолированное помещение	Помещение неустановленного назначения	4060,5	100/D-96196
Примечания:	Асфальтобетонное покрытие, дорожки и тротуары асфальтобетонные, тротуар из мелкоштучной плитки, тротуар из сборных ж/б плит, монолитное ж/б покрытие, фонтан, ограждение			
Начальная цена с НДС 20% – 45 501 166 800 белорусских рублей				

Обременения: ипотека, аренда. Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (ВУР) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентам РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343260050; в российских рублях (РУБ) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи стороны подписывают в течение 10 рабочих дней после согласования проекта договора с залогодержателем и УПИ ОТИ ГУЮ Брестского областного исполнительного комитета.

Условия оплаты предмета аукциона	
Если между продавцом и покупателем (победителем) аукциона либо единственном участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и в порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Дата и время проведения аукциона	18.04.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	15.04.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	Тел.: +375 17 280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: **ЗАО «Центр промышленной оценки»**, г. Минск, ул. Мележа, д. 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 5

Продавец: **Филиал «Автотранспортное предприятие №1 г. Витебска» ОАО «Витебскоблвавтотранс»**, г. Витебск, ул. Гагарина, 68

Месторасположение предмета аукциона: г. Витебск, ул. Гагарина, 24			
Предмет аукциона (имущество реализуется одним лотом)			
Наименование	Инвентарный номер	Общая площадь	Адрес (№ дома)
Здание котельной	200С-53370	278,6	24/1

Составные части и принадлежности: асфальтобетон, покрытие и покрытие для стенок машин, металл, ограждение для металлолома, металл, ворота, забор наружный, металл, ворота – 6 шт.

Правчая	200С-53365	52	ул. Гагарина, 24/6
Кухня	200С-53393	101,9	ул. Гагарина, 24/10
Здание ремонтной зоны	200С-53375	127,5	ул. Гагарина, 24/14
Бытовые помещения	200С-53388	213	ул. Гагарина, 24/15
Производственное здание	200С-53374	248,6	ул. Гагарина, 24/18
Компрессорная	200С-53369	256,7	ул. Гагарина, 24/19
Мойка, насосная	200С-53364	242,6	ул. Гагарина, 24/2

Составные части и принадлежности: пристройка, туалет

Здание технического обслуживания	200С-53391	566,4	ул. Гагарина, 24/3
Малярный цех	200С-53368	116,8	ул. Гагарина, 24/4
Автозаправочная станция	200С-53390	9,4	ул. Гагарина, 24/5

Составные части и принадлежности: навес, сарай

Моторный цех	200С-53372	49,4	ул. Гагарина, 24/7
Шинномонтажная	200С-53395	58,1	ул. Гагарина, 24/8
Производственный корпус	200С-53371	124,7	ул. Гагарина, 24/13
Автоматерская	200С-53363	382,9	ул. Гагарина, 24/16
Мастерская	200С-53366	249,8	ул. Гагарина, 24/17
Склад	200С-53392	50,2	ул. Гагарина, 24/9

Составные части и принадлежности: сарай, навес, уборная

Склад	200С-53389	228,8	ул. Гагарина, 24/11
Склад	200С-53373	59,7	ул. Гагарина, 24/12
Очистные сооружения	200С-60851	48,9	ул. Гагарина, 24
Электрокабели	200С-60838	50,0 м	
Тепловая сеть	200С-60843	20,6 м	

Составные части и принадлежности: выпуск дренажа

Канализация ливневая	200С-60843	158,45 м	ул. Гагарина, 24
Канализация хозяйственная	200С-60845	57,60 м	
Водопровод технический	200С-60840	74,40 м	
Водопровод хозяйственной	200С-60834	243,35 м	

Составные части и принадлежности: трубопровод чугунный, стальной и ПСП

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу для содержания и обслуживания провоза, и складских зданий на праве долевого пользования лот 1, 14883 га (доля: 23/25). Ограничения: расположен в охранных зонах линий связи и радиодифракции, ул. 0.0067 га.

Административное помещение 200/D-108107 1219,8 ул. Гагарина, 24, пом. 2

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу для содержания и обслуживания АБК на праве долевого постоянного пользования лот 0, 1222 га (доля: 1/2). Ограничения: расположен в охранных зонах линий связи и радиодифракции пл. 0,0024 га, линий электропередачи до 1000 В пл. 0,0024 га и свыше 1000 В пл. 0,0024 га, сетей и сооружений водоснабжения пл. 0,0112 га и канализации пл. 0,0252 га

Начальная цена с НДС 20% – 3 721 986 270 белорусских рублей (снижена на 70%)

Предмет аукциона обременен договорами аренды

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010, в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 04.02.2016

Аукцион состоится 28.03.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 25.03.2016 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-183-69-71. www.cpo.by, E-mail: auction@cpo.by

ЗАСО «Промтрансвест» предлагает принять участие в процедуре закупки № 2016-235043, размещенной на сайте <http://www.icetrade.by> по процедуре оформления конкурентного листа на закупку компьютерной техники, тел. (017) 228 14 59.

УНП 100357923

Считать действительными утерянные ЗАО «СК «Белрострах» бланки страховых полисов по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней №1 на время поездки за границу – (2РН, 2ПФ) серии БИ №№ 1414465, 1525783, 1316471, 1388073, 1417356, 1452171, 1452172, 1426088, 1171323, 1171324, 1340725, 1349844.

УНП 100782388

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БРЕСТОБУВТОРГ»

Номер лота	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Размер задатка, бел. руб.
Лот №1	Торговый павильон, общ. пл. 23,97 кв.м, расположенный по адресу: г. Брест, ул. Курбшьева, на земельном участке с кадастровым номером 140100000004824 площадью 0,0025 га, и находящегося в нем имущество и торговое оборудование	108 792 217	10 879 222
Лот №2	Торговый павильон, общ. пл. 53,84 кв.м, расположенный по адресу: г. Брест, ул. Янки Купалы, 11, на асфальтобетонной площадке площадью 60,4 кв.м, и находящегося в нем имущество и торговое оборудование	99 735 600	9 973 560
Условия продажи: Без условий			
Продавец (Балансодержатель): ОАО «БРЕСТОБУВТОРГ»			
Организатор торгов: РУП «Жилкоммунистическая» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление			
Срок заключения договора купли-продажи: В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона			
Условия оплаты: В соответствии с заключенным договором купли-продажи			
Номер р/сч для перечисления задатка: р/с 3012105618108 руб. РБ в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску, код 153001369, УНП 102335509			
Аукцион состоится 22 апреля 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325 Филиал «Центр «Белтехинвентаризация».			
Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефону: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52.			
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.			
Последний день приема заявлений – 21 апреля 2016 г. до 17.00. Контактные телефоны организатора аукционных торгов: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81			

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 18 апреля 2016 года торгов по продаже имущества, принадлежащего на праве хозяйственного ведения иностранному частному унитарному производственному предприятию «Белстройтрансгаз»

Предмет торгов	
«Квартала № 39» общей площадью 61,3 кв. м, расположенная по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 44-39 (двухкомнатная, инвентарный номер 500/D-93203)	
Начальная цена – 2 685 789 474 белорусских рублей	
Сумма задатка – 268 000 000 белорусских рублей	
Сумма шага аукциона – 135 000 000 белорусских рублей	

Продавец имущества – иностранное частное унитарное производственное предприятие «Белстройтрансгаз» открытого акционерного общества «Стройтрансгаз», ул. В. Хоружей, д. 22, 220123, г. Минск.

Организатор торгов – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Торги проводятся в порядке, установленном Законом Республики Беларусь «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее чем за три дня до наступления даты их проведения.

К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в установленный срок заявление на участие в торгах (по форме, установленной организатором торгов) с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа о внесении задатка;
- копии свидетельства о государственной регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);

- легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в торгах) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности (для организаций – нерезидентов Республики Беларусь).

Физические лица, индивидуальные предприниматели предъявляют организатору торгов документ, удостоверяющий личность; представители физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляют организатору торгов оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в торгах.

Торги проводятся в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. Протокол о результатах торгов подписывается победителем торгов (претендентом на покупку) в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником, либо для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (претенденту на покупку) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (претендентом на покупку) подписывается в течение 10 дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (претендентом на покупку) в течение 30 дней со дня проведения торгов.

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются победителем торгов (претендентом на покупку) на расчетный счет организатора торгов в течение 5 дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 18 апреля 2016 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 18.03.2016 по 13.04.2016 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (017) 287-37-29, (029) 355-14-10.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36 (Государственное предприятие «МГЦН»); (017) 287-37-29, (029) 355-14-10 (ИЧУП «Белстройтрансгаз» в лице управляющего ООО «Антикризисное управление»).

ОАО «МАПИД» ПРЕДЛАГАЕТ В АРЕНДУ АДМИНИСТРАТИВНЫЕ ПОМЕЩЕНИЯ под офис, оказание услуг и т.д., на первом этаже общей площадью 104,7 кв.м, по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 32-74. Выполнен ремонт, имеется отдельный вход.

За дополнительной информацией обращаться по телефону +375 (017) 256-20-07; +375 (017) 207-23-89.

УНП 100354582

17 03 2016 г.

Сваігульня

Разгледзец таямніцы гараджоў

запрашаюць арганізатары новага квэста

Яны зусім розныя. Дызайнер Ганна САМАЛЬ, сацыёлаг Ганна АГАФОНАВА, інжынер Кацярына ЛУЦЭВІЧ, педагог Вольга ТРУБАЧ. Але іх аб'ядноўвае прага да падарожжаў, жаданне шукаць цікавыя мясціны ды штосьці «гэтакае», нестандартнае прыдуманьне. Таму не дзіва, што такія энергічныя дзяўчаты вырашылі, так бы мовіць, падняць «рэйтынг» невялікіх гарадоў краіны і ў ліпені правялі першы «Тутэйшы квэст» у родным для большасці з арганізатараў Маладзечне. З таго часу адбылося ўжо тры гульні. Дарэчы, наядуна ў праекта з'явіўся і лагатып: невялікі горад і лупа, што сімвалізуе ўвагу да маленькіх гарадоў.

Удзельнікі смаргонскага «Тутэйшага квэста».

— Памятаю, як падзялілася ідэяй квэста з сяброўкамі. Тут жа размеркавалі абавязкі. Ганна Самаль, разумела, узялася за распрацоўку дызайну афіш, флэару, аватаркі для сацыяльнай сеткі і лагатыпа. Ганна Агафонава шукае заданні, рэдагуе тэксты. Кацярына дапамагае непасрэдна падчас правядзення гульні і рытуху пляюккі: папярэдне вязаджае ў гарады, абраныя для гульні. Я ж каардыную дзейнасць усяго праекта і таксама распрацоўваю заданні, — гаворыць Вольга. — У Маладзечне было няшмат «турыстаў», але ўсе былі настолькі задаволены, што мы яшчэ больш загарэліся ідэяй паказаць прыгажосць і непаўторнасць невялікіх гарадоў. Праз два месяцы рушылі ў Вілейку. Спрацавала «сарафаннае радыё»: колькасць каманд значна павялічылася. А паўдзельнічаць ужо можна было не толькі пешшу, але і на веласіпедзе. Цікава, што 7 з 11 каманд «падарожнічалі» ў пошуках адказаў менавіта на двухколавых транспарце! Пакуль гарады выбіраем па прынцыпе «чым бліжэй да чы-

гункі, тым больш зручна даехаць». У планах — выбірацца і далей, арганізаваўшы велапаход ад чыгуначнай станцыі гарада да месца правядзення квэста.

Праект трымаецца на ініцыятыве арганізатараў. Таму для ўдзелу трэба зрабіць невялікі ўнёсак — 30 тысяч з чалавека. Грошы ідуць на падарункі. Напрыклад, пераможцы апошняга, смаргонскага, квэста, атрымалі кубкі для кавы.

Умовы ж гульні вельмі простыя: прыкладна 17 пытанняў для «веласіпеднай» каманды і 15 — для «пешай», якія трэба разгадаць за тры гадзіны вандроўкі па гарадзе. Хто хутчэй знойдзе правільныя адказы, той, зразумела, і перамог. А заданні дзяўчаты прыдумляюць складаныя, інтэрэт не падкажа! Напрыклад: «У вілейскай радзіліні ёсць адмысловая традыцыя: пры з'яўленні на свет немаўляці лекар звоніць у звон. Адкажце, на чым замацаваны звон?» Аказваецца, на крыжы. Відаць, што без ведання мясцовай гісторыі і традыцый — нікуды!

— Стартавай пляюккі для «Тутэйшага квэста» ў Смаргоні стаў гісторыка-краязнаўчы музей, за што мы ўдзячны яго калектыву, — расказвае Вольга. — Спадзяёмся, што ўдзельнікам спадабалася новаўвядзенне — «жывое заданне». Каля крамы «Вікінг» усіх вітаў... Так, вікінг, адкажыце на тры пытанні якога, «турысты» атрымлівалі код і маглі «падарожнічаць» далей. Дарэчы, у смаргонскім квэсце нам дапамагла шмат валанджэраў. Вікінгам быў Дзяніс Краучонак, Алеся Дамброўская рэгістравала ўдзельнікаў, а Настася Грыневіч фатаграфавала.

— З Вольгай мы знаёмы яшчэ са студэнцкіх гадоў, таму пра квэст я ведала з самага пачатку, — расказвае Настася. — Цудоўна, што такі праект існуе, развіваецца і з кожным разам прыцягвае ўсё больш і больш удзельнікаў. Мне цікава было назіраць за

гульнім праз аб'екты фотаапарата.

Да смаргонскага квэста дзяўчаты-арганізатары рыхтавалі каманды загадкаў — у групе гульні «УКантакты» амаль кожны дзень з'яўляліся невялікія артыкулы пра Смаргоншчыну. Большасць заданняў адсылалі ўдзельнікам да гісторыі. Арганізатары нагадалі пра смаргонскае паходжанне абаранка; паказалі, дзе знаходзілася ўрэйскай рытуальнае лазня; прыгадалі пра Марыю Бачкарову, жанчыну-камандзіра Першай сусветнай вайны; паведамілі пра месца знаходжання былой царквы 1672 года; распавялі пра гістарычныя назвы вуліц, пра Зяновічаў і Радзівілаў, уладальнікаў Смаргоні. Між іншым, менавіта Радзівілы арганізавалі «Смаргонскую акадэмію» — школу дасроіроўкі мядзведзяў, вядому на ўсю Еўропу. Калі хтосьці не змог далучыцца да

«Тутэйшага квэста», адпраўляюцца ў любы час у Смаргонь, заходзяць са свайго гаджэта на платформу праекта турыстычных анлайн-квэстаў (shukaj.by) і праходзяць гульні: вам будуць прыходзіць заданні, калі патрэбна, можна нават скарыстацца і падказкамі.

— На жаль, пакуль большасць «турыстаў» — жыхары сталіцы, — канстатуе Вольга. — А хацелася, каб у нашых квэстах удзельнічалі як людзі з іншых гарадоў і вёсак, так і жыхары мясцовасці, дзе праходзіць гульня-экскурсія. У невялікіх гарадах свайго «зорнага часу» чакаюць шмат славуэтаў!

А што думаюць самі ўдзельнікі пра квэст?

Андрэй ЧУЕС, каманда «Нахнённе»:

— Мая каманда ўдзельнічала ў двух квэстах. Даведаўся пра гульні праз інтэрнэт, запрапіў сяброў — так і сабралася група «турыстаў» з трох чалавек. У невялікім гарадку няшмат сапраўды годных забав, а квэст — гэта нешта новае, нестандартнае. Заданні, сапраўды, цікавыя і складаныя. Трэба самім бавіваць у месцы, што пазначана ў ім, толькі тады здзіўдзеш правільны адказ, а не «гугліць» падказку. Безумоўна, будзем удзельнічаць у гульнях і надалей!

Кацярына ДЫЛЕЎСКАЯ, каманда «Журавінка»:

— Для нашай невялічкай каманды — я і сяброўка — самым складаным было... «аба-

Лагатып квэста — лупа, што сімвалізуе ўвагу да невялікіх гарадоў.

зтваца». Калі ўбачылі заданні, то былі збянтэжаны: як усё выканаць, дзе гэта шукаць? Але знайшлі першае заданне за некалькіх дзён. Дзякуй арганізатарам праекта. Гэта сапраўды неверагодна цікавае, нестандартнае, інтэлектуальна-забаўляльнае гульня.

Алена ФЭДАРАВА, каманда «Монтэ-Карла»:

— Мы, каманда з пляці чалавек, ужо далёка не пачаткоўцы ў гарадскім арыентаванні. Дзякуючы праекту *otryv.by*, наведвалі не толькі ўсе абласныя гарады Беларусі, але і завіталі ў блізкае замежжа. Для нас кожная гульня — не проста загадка і пошук адказаў, а самае сапраўднае прыгодніцкае падарожжа, якое пачынаецца яшчэ дома, калі мы прыдумваем маршрут да стартавай пляюккі. Калі даведліся пра «Тутэйшы квэст» у Смаргоні, то ні на хвіліну не сумняваліся, што паўдзельнічаем. Вырашылі, што яшчэ заедзем па дарозе ў Крэва, а пасля гульні наведаем Гервяты, каб паглядзець на сямейны прыгожы касцёл Беларусі. Наш будзёры настрой не сапсавала нават надвор'е!

Юлія БУКЕЛЬ, студэнтка IV курса Інстытута журналістыкі БДУ.

Сапраўднае

«3 НАГІ Ў НАГУ, 3 РУКІ Ў РУКУ...»

Як у школьнай школе захоўваюць культурную спадчыну

Сёння паняцце «фальклор» найчасцей асацыюецца ў нас з бабўлкамі ў квэцкіх хустках. Аднак зацікавіць дзяцей культурнай спадчынай магчыма і ў век інфармацыйных тэхналогій. Што такое «трашчоткі» і як правільна танцаваць сапраўднаму беларускаму польку, дакладна ведаюць выхаванцы ўзроставага фальклорнага ансамбля «Сунічка», створанага на базе Вульскаўскай сярэдняй школы.

«Сунічку» ўжо даўно называюць «візітнай карткай» Лунінецкага раёна — без яе немагчыма ўявіць аніводнае свята, якое тут ладзіцца. Кожнае выступленне ансамбля радуе вока і слых своеасаблівацю, непаўторнасцю. Удзельнікі калектыву — школьнікі ўзроста ад 8 да 16 гадоў — спяваюць песні па-беларуску, танцуюць парамі, іграюць на шумавых інструментах і нават могуць паспаборнічаць у майстэрстве з прафесійнымі фальклорнымі ансамблямі.

Гісторыя «Сунічкі» пачалася амаль дваццаць гадоў таму. Тады ў вёску прыехалі маладыя настаўнікі музыкі Уладзімір і Людміла Калянковічы, а тут ужо быў мясцовы харэограф — Ганна Лазько. Гэтыя людзі і сталі мастацкімі кіраўнікамі калектыву.

— Напачатку ніхто не меў на мэце стварэнне фальклорнага ансамбля. Мы хутчэй абпіраліся на тое, што мелі: я скрыпач, мая жонка грае на баяне — вось вам і так званыя вясковыя аркестры. А наш харэограф спе-

цыялізуецца менавіта на народных танцах, — расказвае Уладзімір. — Першым часам мы проста вучылі дзяцей таму, што ведалі самі. Пасля былі конкурсы, дзе «Сунічка», пазіраючы на іншых, набірала досведу і ўдасканальвала майстэрства.

Дзеці праходзяць у ансамбль, калі вучацца ў другім-трэцім класе, і застаюцца ў ім да выпуску са школы. Такім чынам, разам са звычайнай адукацыяй вульскаўскія хлопчыкі і дзяўчынкі атрымліваюць дадатковую — засвойваюць на практыцы беларускую культурную спадчыну. Праз беларускія песні і танцы ўдзельнікі дзіцячага ансамбля адкрываюць для сябе ў некаторым сэнсе і гісторыю краіны, і асаблівае чалавечыя узаемаадносіны, і такія аспекты жыцця, як праца, адпачынак і іншае. Апроч таго, фальклор дапамагае многім школьнікам стаць смялейшымі, пазбавіцца залішняй сціпласці. Недарма ёсць такія радкі ў прыпеўках:

«...Як гармоніка пачуюць, Ножкі самі танцуюць».

За час свайго існавання ансамбль неаднаразова станаўся пераможцам раённых, дыпламантам рэспубліканскіх, абласных і міжнародных аглядаў-конкурсаў народнай творчасці. Безумоўна, за гэтым стаіць плённая праца як мастацкіх кіраўнікоў, так і саміх дзяцей. Апошняе прызнаюцца, што часам замест чарговай рэпетыцыі пасля ўрокаў ім хочацца пагуляць на камп'ютары. Бо калі дарослыя артысты ставяцца да

песені і танцаў у першую чаргу як да прафесійнага абавязку, за які можна атрымаць грошы, то і гэта школьнікаў — гэта заняты па інтарэсах, якія яны самі для сябе выбіраюць.

І там не менш якім чынам у Вульцы ўдаецца падтрымліваць цікаўнасць дзяцей да спадчыны? Настаўнікі кажуць, што гэта залежыць ад розных фактараў, але самае важнае — усё, пра што спяваюць школьнікі, яны могуць добра сабе ўявіць. Бо што ні кажы, а асноўныя тэмы фальклору датычацца вясковага жыцця.

Дзе б ні выступала «Сунічка», яна заўсёды імкнецца падкрэсліць адметнасці не толькі свайго раёна, але і роднай вёскі. У рэпертуары калектыву шмат песень і танцаў, якія спрадвеку выконваліся ў гэтай мясцовасці, ці пра якія старыя жыхары вёскі кажуць — «гэта па-вольска». Напрыклад, полька «Шчэльніца» ўзяла сваю назву ад месца, побач з ім стаіць сучасная Вульскаўская школа. Безумоўна, такі танец ў больш нідзе не ўбачыць.

«З нагі ў нагу, з рукі ў руку, з горла ў горла», — так паміж сабой кажуць пра «Сунічку» яе мастацкія кіраўнікі, маючы на ўвазе пераіманнасць традыцый. І гэта не проста словы, паколькі харэограф Ганна Лазько ў народных танцах шмат чаго пераняла ад свайго бацькі, а тэксты некаторых песень спецыяльна запісалі ад самых старых жыхароў Вулькі.

Асаблівую ўвагу прыцягваюць сціпныя касцюмы «Сунічкі» — нацыянальнае строі, якія ствараліся ру-

Хлопчыкі і дзяўчынкі не толькі спяваюць і танцуюць, але і іграюць на шумавых інструментах.

камі матуль, бабўль і цёткаў маленькіх артыстаў. Поўнасцю аднолькавых вышыванак тут няма, бо майстрых падбіралі арнаменты з улікам уласных густаў і магчымасцяў. З гэтай прычыны некаторыя строі нават носяць імёны тых, хто быў іх першым уладальнікам.

Для таго каб вобраз быў народным на сто працэнтаў, адной вопраткі мала:

— Дзяўчынкі ўплываюць у косы чырвоныя стужкі, хлопцы надзяваюць саламяныя капелюшы — здаецца, дробязі, але бэз іх немагчыма. А наядуна Лунінецкі райвыканкам дапамог нам набыць адмысловы

абутак, мы ім за гэта вельмі ўдзячныя, — тлумачыць Уладзімір Калянковіч.

***

Выхаванцы «Сунічкі» паступаюць у каледжы мастацтваў, каб працягнуць адукацыю, звязаную з народнымі танцамі і музыкой. Але не ў гэтым асноўнае прызначэнне ансамбля, на думку яго мастацкіх кіраўнікоў. Куды важней, каб кожны ўдзельнік калектыву аднойчы падзяліў народнай спадчынай са сваімі дзецьмі.

Ганна КУРАК, студэнтка IV курса Інстытута журналістыкі БДУ.

SEX=БАЛЯСЫ

САДАВІНОЙ І СЯКЕРАЙ

Не будзем аспрэчваць гістарычны факт: жанчыны, у адрозненне ад прадстаўнікоў моцнай паловы чалавецтва, доўгі час былі пазбаўлены многіх правоў і магчымасцяў для самавыяўлення. На іх доўгі час стаяў «крыж» выключна захавальніцы ачага, між іншым, атрыманы не без прамога ўдзелу мужчын. («Як справы, любя? — Добра. Папрацавала, паела. Каханя вельмі хачу, прыязджай! — Божа, не жанчына, а мара. Аж слэзу пусціў...») Не, былі, вядома старажытныя амазонкі, ды і Клеапатра кіравала Егіптам. У пазнейшыя часы можна прыгадаць — як спробу адстаяць сваё права быць тымі, кім хочацца, — і ваюнічасць Арлеанскай дзевай, і мужчынскія касцюмы Жорж Санда, і агонь танцы Маты Хары. Гэтыя спробы ў свае часы былі на ўзроўні правакаты, выбуху свядомасці ў грамадстве, інакш да сябе было не прыцягнуць увагу: першая жанчына-кіроўца, першая лётчыца, першы выхад на публіку ў бікіні...

І вось часы змяніліся. Фемінізм, урбанізацыя, развіццё тэхналогій... Жанчына ўжо — не хатняя гаспадыня. («Муж, прыходзіць з працы: «Ну, як справы, мая салодкая?» — Яна яму: «Усё добра, дарагі! Боршч зварыла, катлетак насмажыла. Акенцы працерла, дзіцячыя рэчы ўсе перамыла. Вось сяджу, шаркізаткі вяжу! Заўтра, калі зноў забудзеся запаліцца за інтэрнэт, я цябе прыб'ю!»). Канешне, ёсць у тым і віна прадстаўнікоў моцнага полу. Як раней было? «Сапраўдны мужчына звяртаўся да ўрача толькі тады, калі абломка дзіўі ў спіне пачынаў яму замінаць». Цяпер што часам маем? «Мая жонка сказала, што мне пера стаць дарослым. Я нічога не адкажу. Цяжка адказаць, калі ў цябе 45 мармеладных мішак у роце». Але як бы там ні было, атрыманая жанчынамі свабода часам заносіць іх так далёка... («Давай адляці? — Самалёт ці тэкіла?») А жаданне самавыяўлення любым спосабам прымушае пускіцца ва ўсе цяжкія. («Малады чалавек, я не зразумела, гэта вы зараз маю «пятую кропку» сфоткалі? — Ну, так, а што? — Пакажыце... Фу, выдаліце. Давай яшчэ раз!») Як некалі Генрык Сянкевіч назваў свой гістарычны твор «Ангём і мячом», дык, праводзячы пэўны паралелі, пра цяперашнія паводзіны дзяўчат часам хочацца сказаць іншымі словамі, якія аўтар вынес у заглавак. І прыгадаць чарговы анекдот. «Давайце пааглядзіцеў тым прыгажуняй, якія так смачна гатуюць у сабе на «сцяне». Са «смачненькага» і пачнём. Ці са смачанага?».

Фота Надзея ВІДУХА.

Нядаўна ў сталіцы прайшла прэзентацыя зартычнай моднай бялізны. Што тут такога, спытаеце вы? Ядомай... Гэта, канешне ж, не сусветная навіна, але арганізатары мэрэпартыства свядарэжаюць, што такая дэманстрацыя адбылася ўпершыню на тэрыторыі СНД. Мінску, выходзіць, пашчасціла... «Прыходзіць муж дадому ўвечары і пытаецца ў жонкі: «Што ў нас сёння на вячэру?» Тая залазіць на табурэтку, папраўляе на сабе кухонны фартух і з імгненнем прамаўляе: «Песня!» Смех, ды і годзе! А калі фартух — ядомы? Гэта ж у корані мяняе сітуацыю! Арганізатары прэзентацыі так і заявілі: маўляў, часам на мужчыну «находзіць», і ён гаворыць сваёй палавіцы: з'ёў бы цябе!

Вось што асабіста мяне засмуціла, дык тое, з чаго «прыгатаванае» ядомое спадняе. Інгрэдыенты хоць і натуральныя, але на аснове садавіны. Я, ведаеце, салодкае не вельмі люблю ў адрозненне ад «салодзенькага». Але ж... Прагрэс некалі дойдзе да таго, што апараты па «выпяканні» бялізны, мабыць, будучы ў кожнай кватэры, як зараз каваркаці ці тостары. Уявіце сабе, прыходзіць вы дадому і кажаце сваёй палавіцы: маўляў, прынёс з базару з паўтузіна кілаграмаў антонаўкі. А яна ў адказ: «Даражэнькі, дзякуй, але «шарлотка» будзе наступным разам. Лепш сёння сабе новы бюстгалтар зрабі!» А пра бульбу чаму забыліся, пра гэта «наша ўсё»? Аднойчы вось так пад настрой зноў кажаш сваёй жартульва: «Слухай, у нас там паўмяха бульбы засталася. Дык можа ты мне новыя «сямейнікі» згатуеш? А, і кропу са смятанкай дадай, як мы любім...» («Можа, пачалуеш мяне ў знак прымірэння? — А дзе ён у цябе?»)

Арганізатары прэзентацыі так і заявілі: маўляў, часам на мужчыну «находзіць», і ён гаворыць сваёй палавіцы: з'ёў бы цябе!

Вось якая навіна сапраўды шакавала, дык гэта пра чарговы трэнд у дзяўчат. Даведаўся, жажнуўся: яны пачалі... галіцца! Самым натуральным чынам галіць увесь твар! Няхай сабе і адмысловыя прыборы, больш падобныя на скальпель. («Як мужчына можа ведаць, чаго хоча жанчына, калі ён нават не можа зразумець, для чаго яна вышчыпвае бровы, а потым нанюў іх малюе...») Гэта працэдура, аказваецца, у іх замест скрабу, маўляў, ніводнае лазернае выдаленне валасоў з ім і побач не стаяла... і нават Дандзі з аднаўменнага аўстралійскага фільма пра прыгоды паляўнічага на кракадзілаў быў ці то разумнейшым, ці то хітрэйшым: ён напачатку галіўся звычайным станком, а ўжо потым, каб зрабіць уражанне на прыжочку журналістку-спадарожніцу, вадзіў па шчоках сваім велізарным нажом. Калі вы, дзяўчаты, хачелі нечага дабіцца, гэта атрымалася: у маіх вачах той «скальпель» для галення выглядае сапраўднай сякерай. Яно вам трэба? Лепш, калі наладжваць адзін аднаму сцэны, дык зартычныя...

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Ты збіраеш гукі, як канструктар, у адзін твор...»

(Заканчанне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Значыць, твае арыенціры ў музыцы — заходнія выканаўцы?

— Так, калі мы кажам пра якасць гучы, падачу і эстэтыку. Дарчы, актыўна гэта робяць цяпер і ў Расіі. Ад творчасці беларускіх музыкантаў у мяне ўражанне, быццам бы ўсе спыніліся на адной прыступцы і бяцка зрабіць крок улева ці ўправа. Людзі навучыліся працаваць у звыклым стылі, і ім дастаткова такога выніку. Але я ведаю шмат таленавітых людзей, якія ствараюць цікавую музыку і працуюць на эксарт. Дык чаму б не паспрабаваць зрабіць штосьці незвычайнае.

— А наша публіка гатовая ўспрымаць творчыя эксперыменты?

— Моладзь, думаю, падрыхтавана. Мой арыенцір — менавіта гэтая аўдыторыя. Мне цікава ствараць музыку для тых, хто цэніць у ёй якасць і жадае адкрыць штосьці новае для сябе. Гэта паспрыяе і выхаванню густу слухачоў, што, я лічу, з'яўляецца для артыста адной з найважнейшых задач.

— Ты робіш аранжыроўку для праекта «Наперад у мінулае». Што ў гэтай працы для цябе галоўнае?

— Магчымасць дакранацца да фальклорнай спадчыны. У ёй нашы карані і, захоўваючы архаіку, мы зберагаем памяць пра мінулае і яго здабыткі. Інтэрэс да такой музыкі ёсць не толькі ў нас, але і за межамі краіны. Напрыклад, мы рабілі для Юзары песню на аснове народнага матэрыялу, ён выканаў яе на сваім канцэрце ў Германіі. Публіка была ў захапленні... Мне гэта карысна і ў плане вопыту, бо я надаю новае гучанне песням, якія складаліся цягам стагоддзяў.

— З якімі мэтамі ты спрабаваў паказаць сабе на розных праектах, у тым ліку на расійскім «Голасе»?

— На «Еўрабачанне» я проста падаў заяўку і, шчыра кажучы, не ведаю, ці ўзнікне жаданне ў наступным годзе паўтарыць гэты шлях. Не хачу ставіць «праектнымі артыстам», хоць быў і на «Акадэміі талентаў», і на «Голасе»... Не магу сказаць, што такія тэле-шоу спрыяюць пашырэнню тваёй аўдыторыі, бо па заканчанні праекта пра цябе могуць і не прыгадаць. Таксама заўважыў, што часцей на тэлешоу людзі сябе паказваюць, а вось сольнай творчасцю займаюцца потым не многія. Таму я бачу карысць ад удзелу ў тэлепраектах толькі ў набываці вопыту. Для мяне гэта яшчэ і магчымасць атрымаць штуршок, каб прывацаць далей.

— Момент, калі не ўдзяцца выйграць ці праіснаваць на праект, успрымаеш як няўдачу ці сігнал, што твай час яшчэ не настаў?

— У чалавека ёсць лёс і ад яго не ўцячэш. Напрыклад, на «Голасе» я перахвалываўся, таму і не прайшоў. Потым мне напісала Нартгіс Закірава, а праз нейкі час на яе старонцы я убачыў аб'яву, што шукаюць аранжыроўшчыкаў. Маю заяўку адабралі з 400 удзельнікаў, і цяпер я супрацоўнічаю з Максімам Фадзеевым.

— Музыкай ты займаешся з дзяцінства. А што акрамя яе тады цікавае?

— Больш за ўсё мяне вабіла сцэна. Бачыў па тэлевізары выступленне Кіркорава і імкнуўся паўтарыць усё за ім. І гэтак захапленне пераарасло ў выбар майго прафесійнага занятку. У дзяцінстве мне падабалася маляваць, складаць канструктар і заўсёды была мара мець сваю студыю. Але толькі цяпер удалося спраўдзіць задуманае.

— Стварэнне музыкі залежыць ад натхнення ці ўсё трэба пралічваць, як у матэматыцы?

— Для мяне важная абодва гэтыя складнікі. Безумоўна, можна напісаць песню толькі натхніўшыся чымсьці, але ў гукарэжысуры і ў аранжыроўках большае значэнне мае матэматыка. Ты збіраеш гукі, нібы канструктар, у адзін твор. Асабліва захапляе такі занятак, калі пішах класічную музыку. І мне зараз гэта таксама вельмі цікава.

— Але быў у жыцці перыяд, калі ты моцна хварэў. І ведаю, што тады многія з сяброў перасталі кантактаваць з табой...

— Чатыры гады сталі для мяне добрай загартоўкай. Аднак я быў шчаслівы ад таго, што мог займацца любімай справай — музыкай. Цяпер, бывае, сумую па тым, што было страчана столькі часу, і я не бегаў на вуліцы з хлопцамі і не рабіў нейкіх рэчэй, якія былі дазволены ім. Можа Бог перасцярог ад нечага. Безумоўна, была і ў нейкія моманты крываўна, калі не адчуваў падтрымкі збоку. Гэта падрывала маю ўпэўненасць у сабе. Але хвароба навучыла мяне быць добрым чалавекам і не псаваць сабе карму. На шчасце, я не умею ісці па галовах.

— У некаторых размовах ты адзначаў, што захапленне музыкай заўсёды падтрымлівала мама. А тата аказваў нейкі ўплыў?

— Ніяк, таму што я яго не ведаю. І з узростам усё больш разумею, як было б добра, калі б не прысутнічаў у маім жыцці. Мы маглі б абмяркоўваць нейкія мужчынскія пытанні. З сябрамі і з маці не заўсёды ўсім можаш падзяліцца. Але я вельмі ўдзячны матулі, што яна паставіла мяне на ногі. І цяпер імкнуся аддзячыць ёй, бо ў тым, хто я ёсць і кім імкнуся стаць, — яе заслуга.

— Якія парады дапамагаюць табе трымаць правільны курс у жыцці?

— Карысная парада ніколі не бывае лішняй. Аднак кожны чалавек павінен праіснаваць сваёй дарогай і засвоіць урокі з розных жыццёвых сітуацый. Нядаўна са мной здарыўся не вельмі добры выпадак, і невядома, чым бы ўсё скончылася, калі б я не ўстаў на папрасіў прабачэння. Думаю, самае важнае ў жыцці менавіта гэта — калі памыліўся, то знайдзі смеласць тое прызнаць і выправі сітуацыю.

Алена ДРАПКО.
drapko@zviazda.by

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭПІСТАРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лістапада 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Знамяваліцкі газетны

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРПІОКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмыльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом Друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20 108.

Нумар падпісаны ў 19.30 16.03.2016 г.

Уладзімір ПЯТКЕВІЧ:

■ КІНО Д'АР

■ Эсклібрис «Звядзі»

«Бог кожнаму дае канспектыўна-інтуітыўныя правілы, якіх лепш трымацца...»

У нас атрымалася хуліганская размова. Рэжысёру анімацыйнага кіно Уладзіміру Пяткевічу ўласцівыя прамалінейнасць і прастата. Убогі — значыць убогі. Абалдуі — значыць абалдуі. Лухта — значыць лухта. Прыемна, што да недасканаласці нашага свету ён стаіцца з іроніяй і нават нейкім разуменнем. «Мне без розніцы», — кажа ён часам, але гэтай абьяквасці не трэба давяраць да канца. Аўтар маляўнічых, яркіх сямейных мультфільмаў «Жыло-было дрэва», «Ерш і верабей», «Як чарапаха заваявала павагу», «Як служыў жа я ў пана» і іншых прапісаў на кінастудыі «Беларусьфільм» яшчэ ў 1990 годзе, а ўвогуле амаль без перапынку працуе з моманту заканчэння вышэйшых рэжысёрскіх курсаў у майстэрні Юрыя Нарштына. Гэта было ў 1981 годзе. А сёння, ў 2016-м, праца ідзе над чарговым дзіцячым фільмам.

— У нас няма крытыкаў. Я меў справу з рознымі людзьмі за мяжой і бачыў, як яны працягваюць сваю прынцыповасць. Ён так лічыць, значыць палезе на абардаж, каб выказаць сваё меркаванне. А наша краіна маленькая, местачковая. Тутэйшая публіка заўсёды трымае нос па ветры. Людзям трэба ўлічваць ўсю пераменлівую карціну вятроў. Выраз «хавайся ў бульбу» з'явіўся нездарма. Я выраў у Сібіры, дзе іншая ментальнасць. Тут, калі ты некага «накалоў», проста раз-два сходзіш у тайгу, а на трэці не вернешся. І ніхто пра цябе нічога не будзе ведаць. «Ну знік і знік», прасторы вялікія, марозы моцныя, ваўкоў шмат. Чахаў некалі правільна прыйшоў да высновы, што чалавек не лечыцца. І спадзявацца, што ў яго нешта перашчоткуе ад сотні разумных кніжак, не варта.

дзіць грошы ў арганізацыі, падобнай на наша Міністэрства культуры, і тады увесць кінарынак перад ім: можна «акучваць» тэлекампаніі, каб тыя згадзіліся паказаць гатовы фільм. А пакуль збіраецца пакецік гарантый, творчыя сілы гуляюць.

— **Давайце параўнаем з тым, як робіцца ў нас.**

— Як і ўсё астатняе. Спачатку мы робім гумовыя галёшы, а потым думаем, як іх прадаць. Хоць спачатку трэба было б прааналізаваць, варта іх рабіць ці не. У кіно ёсць пэўныя фарматы: поўнаметражнае, кароткаметражнае кіно і серыялы. Для таго, каб рабіць поўнаметражку, у нас няма нічога. Серыялы ў нас не атрымліваюцца. Мультфільм «Ну, пакакай!» у свой час рабілі дваццаць гадоў, а серыялы трэба «выплываць». Стваральнікі фільма «Маша і мядзведзь» таксама спачатку наскрабілі на серыі, прадалі за бясплатна, пакуль не раскруціліся. Але гэта прыватная кантора, што значыць іншыя грошы, тэхніка і ўсё астатняе.

— **Лепшыя?**

— У кожнага свае задачы. Асветніцкія нікому не атрымлівалася вырашаць без дапамогі дзяржавы. А «Маша і мядзведзь» — камерцыйны праект. Як і цыкл фільмаў пра рускіх асілкаў, які, на мой погляд, з мастацкага пункту гледжання зроблены на нізкім узроўні. Я паглядаў першы, з дыснеўскімі калькамі, дзе ўсё такое другое, і астатнія эпизоды ўжо не ўключай. Нам застаецца апошняя ніша — аўтарскае кароткаметражнае кіно. Яно таксама, як у часы майей вучобы (хоць паступаў я на спецыяльнасць мастака-аніматара, на другі год мяне запісалі да Юрыя Нарштына. Да яго я пару разоў схадзіў, паслухаў рэжысёрскую балбатню — і далей вучыўся паралельна ў дзвюх майстэрнях. Бо перш за ўсё трэба ўмець працаваць рукамі). Я не ведаю, як мы сёння можам заробіць на аўтарскім кінама, бо па вялікім рахунку ў нас нават поўнаметражнае кіно не ўмеюць гандаляваць.

— **Ці значыць гэта, што ў студыі анімацыйнага кіно Беларусьфільма няма будучыні?**

— У яе ёсць сучаснасць, і даволі неблагая. Але чакаць, што нешта «трах-бабах!» і здарыцца, не варта. З чаго? Адбылося поўнае перафармацыванне культуры і ўсведамлення. Калі раней палса была справай сорамнай, то сёння стала самым папулярным тэндэнсам... Я не адкрываю нічога новага. Высокая культура застаецца на рэзервацыі. Ну а наша мультстудыя трымаецца на нармальным узроўні. Так кажуць і замежныя крытыкі.

— **Нашы крытыкі таксама высока цэняць беларускую анімацыю.**

«Воўк і баран».

— **Усё ж ці забяспечвае добрая сучаснасць мультстудыі такую ж будучыню?**

— У маім доме сэнтакхім нядаўна купіў трохлакаеўную кватэру. Год таму я ляжаў у бальніцы — справы сардэчныя — і пазнаёміўся з двума дактарамі навук. Адзін гісторык і філосаф, а другі фізік. Пачуў я пра заробак першага і зразумеў, што нават я больш атрымліваю. А другі ўвогуле сказаў, што завязваў з гэтай справай: лічыць, што лепш капусту вырашчаць. Таму я не ведаю, хто выйгравае ў гэтай шахматнай партыі. Дакладна не кіно. Людзі цікавацца больш простымі рэчамі — ежа, шмоткі, машыны. (Таму ў мяне да сваёй працы асобны падыход — не важна, што кажуць крытыкі, чым узнагароджаюць фестывалі, галоўнае, каб самому не было сорамна. Спадзяюся, калі гэта так, то і дзеці заіцца ад маіх фільмаў не стануць.) Столькі кніжак паналісана — я зараз Буніна чытаю — і што? Людзі лепшымі не становяцца...
— **Можна таму, што Буніна не чытаюць?**

— Мая маці, напрыклад, таксама яго не чытала. Мае бацькі гадваліся ў вёсках. І выхаванне там было іншае — не кніжнае, а паводзінска-пераймальнае. Мая амаль не пісьменная маці казала: «Людзі сумленне страцілі, Бога забылі, нічога з іх зараз не атрымаецца». У сваіх сям'ях яны ўставалі зрання і ўсё, апроч самых малых, ішлі працаваць. Хто курэй лакоміць, хто пашчылае нешта ў агародзе. А калі нарэшце садзіліся за стол, бацька пытаўся: «Нінка, ты што рабіла? Пянонька, ты што рабіла? Грушка, ты што рабіла?» І кожны даваў справаздачу, зарабляў на сваё снадданне. З гэтага характар складваўся.

— **А сёння сумленне — актуальная катэгорыя?**

— Па-мойму, большасць нават не ведае, што яно павінна быць. Я думаю, Бог кожнаму з нас дае канспектыўна-інтуітыўныя правілы, якіх нам — абалдуям — лепш трымацца. А калі ты і твае продкі іх вынішчаюць, механізм перастае дзейнічаць. Магчыма, мы ўжо даскакалі да таго, што пры нараджэнні гэтыя правілаў не атрымліваем.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

Пашыраную версію інтэрв'ю шукайце на сайце zviazda.by

КНИГА ВЫРАТУЕ СВЕТ?

Андрэй Лазар. Таварыства кнігалюбаў. — Мінск: Рэгістр, 2016. — 176 с.

У стужцы навін з'явілася паведамленне: «Вядомы мільярдэр схваў у кнізе чэк на мільярд... і не толькі». Краіну ахапіла сапраўдная ліхаманка: усе кінупілы ў бібліятэкі, пачалі гартаць кнігі, здаецца, гэта вельмі добрая ідэя для піяр-бібліятэк і чытанья ў час, калі інфармацыйны тэхналогіі амаль цалкам выціснулі папяровыя кнігі. Але не ўсё так проста: загадкавы мільярдэр і яго «культурная акцыя» толькі далі штуршок цэламу лапцужку лёсавырашальных дзеянняў горада М. падзей.

Пісьменнікі і літаратуразнавец Андрэй Лазар у сваім дэбютным рамане «Таварыства кнігалюбаў» (ён, дарчы, летася стаў пераможцам конкурсу для пачаткоўцаў «Першая глава», які ладзіць выдавецтва «Рэгістр» пры падтрымцы Міністэрства інфармацыі) пераносіць чытача ў будучыню, на стагоддзі наперад. Наш час для жыхароў мегалісіа М. — даўня гісторыя, а пачатак XX ст., адкуль бярэ вытокі новая беларуская літаратура, — і ўвогуле старажытнасць.

Вітаўт Крыніцкі, адзін з герояў кнігі Андрэя Лазара, шмат гадоў патраціў на распрацоўку «Кнігі свядомасці» — унікальнага прыстававання, здольнага праз чытанне ўкладваць у галовы людзей патрэбныя думкі і выклікаць пэўныя дзеянні. Сваю распрацоўку ён замаскіраваў пад самую простай версію — «Кнігай сну», што прымушае дзяцей хутка засынаць. Але сапраўднае адкрыццё, якое можа кіраваць свядомасцю, падзялілі на некалькі частак і схваў у надзейным бункеры пад балотам.

Пра таямніцу дакладна ведаюць толькі яго дзеці — Рагнеда і Брачыслаў. Па завячце бацькі «Кнігай свядомасці» можна скарыстацца чалавеку, якому яны давяраюць, толькі ў выпадку самай вялікай небяспекі. Імёны класікаў — пачынальнікаў беларускай літаратуры, іх псеўданімы і самыя галоўныя творы Крыніцкі зашыфраваў у адмысловым кодзе-загадках на шляху да бункера...

Натуральна, той самы крытычны момант усё ж настае, з'яўляецца пагроза поўнага адмаўлення ад кнігі і змяняэння ўплыў чытання. Даламаць кнізе можа толькі... кніга. І вост туп, як кажуць, ружжо страляе!

Каб атрымаць «Кнігу свядомасці» ды выратаваць жыхароў роднага горада, заданні трэба выканаць даследчыку дзіцячай літаратуры Усяславу (ён да таго ж закаханы ў Рагнеду).

Гэты сюжэт, ды і тып героя Усяслава — кніжнік-літаратуразнаўца, які ў выпадку небяспекі ператвараецца ў бяспаснага шпіёна, воіна і нават кіраўніка тайнай групы — можа здацца знаёмым чытачу. Памятаецца славагара Роберта Лэнгдана, героя кнігі Дэна Браўна? Ён смела разгадаваў філалагічныя і мастацтвазнаўчыя загадкі старога прафесара, змагаецца супраць тайнага ордэна і ратуе чалавецтва. Думаю, не адна я называю прафесара Усяслава «беларускім Лэнгданам», не толькі я правяду сюжэтны паралелі паміж творамі Дэна Браўна і раманам Андрэя Лазара.

Але ці кепска гэта? З аднаго боку, хацелася б больш арыяльнага творчага вырашэння рамана, але з другога — і беларуская літаратура трэба засвоіць падобны жанр, паказаць, што і на нашым матэрыяле можна стварыць забытыя сюжэты і класіцы складаных загадкаў. А Андрэй Лазар сапраўды ўмее інтрыгаваць, прымушае чытаць далей і далей, спецыяльна не называе адказаў на некаторыя складаныя пытанні, каб даць чытачу магчымасць самому паразважаць.

Больш за тое, у рамане Андрэя Лазара (тут жа гаворка ідзе пра будучыню) выдатна прапрацаваны тэхнічны бок сюжэта. Банкаўскія чэкі, чамаданы з грашымі здольныя самаўзгартаць пры няправільна ўведзеным кодзе; існуюць тэхналогіі, здольныя ўплываць на свядомасць чалавека... Зноў здольны паралельна, на гэты раз з серыялам «Чорнае лустэрка» (але гэта, хутчэй, камплімент праізаку).

Выдатна, што раман — не проста тэкст, ён імкнецца да гіпертэксту і спасылкаецца на старонку ў інтэрнэце (спадзяюся, яна будзе папулярыя і пашырча міфалогію сюжэта). Але і непасрэдна кніга ў яго традыцыйным выглядзе — толькі частка таго, з чым чытац пазнаёміцца ў межах праекта «Таварыства кнігалюбаў». Выданне мае незвычайную форму: гэта цэлая папка, аформленая, як сапраўдная архіўная справа. Кожны з дакументаў (натуральна, на іх перш за ўсё звернеце увагу) без рамана проста бессэнсоўны і незразумелы. Нейкія лісты, паперкі, абгарэлы чэк на пэўную суму... Але не хвалюйцеся, падчас чытання ўсё зразумееце.

Прыёмнае вандруйкі ў будучыню!

Марына ВЕСЯЛУХА, vesialuha@zviazda.by

«У мяне да сваёй працы асобны падыход — не важна, што кажуць крытыкі, які пспех на фестывалях, галоўнае, каб самому не было сорамна».

— **І ад таго, ці адбудзецца рэарганізацыя кінастудыі.**

— Прынамсі намер паадсякаць галовы быў, а наколькі паспяхова гэта ампутацыя можа прайсці, невядома. Безумоўна, эканамічнае становішча складанае, але я сябе свабодна адчуваю: азбука — такі праект, які, як ледакол, усё прабівае. Я бачыў шмат прыкладаў рэалізацыі ідэй: што ў англічан, што ў армян, што ў французав падыход аднолькавы. Спачатку прадзюсар знахо-

«Курачка Раба».

Организация: Открытое акционерное общество
«Трест Белстромремонт»
 Учётный номер плательщика: 100135597
 Вид экономической деятельности: Общест. строительство зданий
 Орган управления: Минстройархитектуры
 Единица измерения: млн. руб.
 Адрес: 220014, г. Минск, пер. С. Ковалевской, 61

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2015 года

АКТИВЫ	Код строки	на 31 декабря	
		2015 года	2014 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства:			
Остаточная стоимость	110	14271	14535
Вложения в долгосрочные активы	140	46546	46546
Итого по разделу I	190	60817	61081
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы			
В том числе: материалы	210	1606	1741
В том числе: материалы будущих периодов	230	206	158
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	132	119
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	5836	9726
Денежные средства и их эквиваленты	270	1995	2213
В т.ч. денежные средства на депозитных счетах	271	—	—
Прочие краткосрочные активы	280	529	519
В том числе недостачи и потери	281	436	409
Итого по разделу II	290	10304	14476
Баланс	300	71121	75557
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
I. Собственный капитал			
Уставный капитал	410	5169	5169
Неоплаченная часть уставного капитала	420	—	—
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	—	—
Резервный капитал	440	77	77
Добавочный капитал	450	18947	18954
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	(14877)	(12125)
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	—	—
Целевое финансирование	480	—	—
Итого по разделу III	490	9316	12075
II. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Доходы будущих периодов	540	53923	52636
Итого по разделу IV	590	53923	52636
III. Краткосрочные обязательства			
Краткосрочные кредиты и займы	610	856	1043
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	7026	9803
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	5083	6742
по авансам полученным	632	30	—
по налогам и сборам	633	721	1464
по социальному страхованию и обеспечению	634	296	321
по оплате труда	635	805	930
по лицевым платежам	636	—	260
прочим кредиторам	638	91	86
Прочие краткосрочные обязательства	670	—	—
Итого по разделу V	690	7882	10846
Баланс	700	71121	75557

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
за январь – декабрь 2015 года

Наименование показателей	Код строки	за январь – декабрь	
		2015 года	2014 года
I. Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг			
Собственность реализованной продукции, товаров, работ, услуг	010	24431	36383
Валовая прибыль (010 - 020)	030	(2215)	(670)
Управленческие расходы	040	(—)	(—)
Расходы на реализацию	050	(—)	(—)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 - 040 - 050)	060	(2215)	(670)
Прочие доходы по текущей деятельности	070	975	892
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(2196)	(1176)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 ± 070 - 080)	090	(3436)	(954)
II. Доходы по инвестиционной деятельности			
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	—	1
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	—	—
проценты к получению	103	—	—
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	758	627
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(2)	(239)
В том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	2	1
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	—	238
Доходы по финансовой деятельности	120	—	—
В том числе:			
Расходы по финансовой деятельности	130	(79)	(—)
В том числе:			
прочие расходы по финансовой деятельности	133	79	—
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (± 090 ± 100 - 110 ± 120 - 130)	140	677	389
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	(2759)	(565)
Налог на прибыль	160	(—)	(134)
Изменение отложенных налоговых активов	170	—	—
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	—	—
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	(—)	(—)
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(—)	(1)
Прибыль (убыток), перераспределяемые в пределах юридического лица	205	—	—
Чистая прибыль (убыток) (± 150 - 160 ± 170 ± 180 - 190 - 200 ± 205)	210	(2759)	(700)
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	—	—
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	—	—
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	(2759)	(700)
Базовая прибыль (убыток) на акцию, рубль	250	(747)	(190)
Разводненная прибыль (убыток) на акцию, рубль	260	—	—
Руководитель	В.В. Лосев		
Главный бухгалтер	Н.В. Сусько		

В суд Речицкого района Гомельской области поступило заявление об объявлении умершим МИХАЛКО Дмитрия Николаевича, 09 апреля 1982 года рождения, проживавшего по последнему известному адресу: Гомельская область, г. Речица, ул. Трифонова, д. 111, к. пр. 28. Прессба ко всем гражданам и юридическим лицам сообщить в суд Речицкого района в течение двух месяцев со дня публикации имеющиеся сведения о Михалко Дмитрии Николаевиче.

ОАО «Лорри-Сервис»
 Адрес: 224025, г. Брест, ул. Дубровская, 36, УНП 200246280

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 1 ЯНВАРЯ 2016 ГОДА млн. руб.

АКТИВ	Код строки	на конец отчетного периода	
		1	2
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
Долгосрочная дебиторская задолженность	110	347	—
ИТОГО по разделу I	190	2 016	2 363
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы			
В том числе:			
материалы	210	2	—
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	1 573	—
Краткосрочные финансовые вложения	260	1 243	—
Денежные средства и их эквиваленты	270	1	—
ИТОГО по разделу II	290	2 819	—
БАЛАНС	300	5 182	—
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал			
Собственные акции (доли в уставном капитале)	410	2 203	—
Резервный капитал	440	100	—
Добавочный капитал	450	68	—
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	2 639	—
ИТОГО по разделу III	490	4 998	—
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы			
ИТОГО по разделу IV	510	30	—
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочная кредиторская задолженность			
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	1	—
по налогам и сборам	633	12	—
по социальному страхованию и обеспечению	634	1	—
по оплате труда	635	2	—
прочим кредиторам	638	138	—
ИТОГО по разделу V	690	154	—
БАЛАНС	700	5 182	—

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2015 год млн. руб.

Наименование показателей	Код строки	за отчетный период	
		1	2
I. Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг			
Собственность реализованной продукции, товаров, работ, услуг	010	628	—
Валовая прибыль (010 - 020)	030	181	—
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 - 040 - 050)	060	181	—
Прочие доходы по текущей деятельности	070	70	—
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(16)	—
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 ± 070 - 080)	090	235	—
II. Доходы по инвестиционной деятельности			
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	1 286	—
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	158	—
проценты к получению	103	72	—
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(714)	—
В том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(702)	—
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(12)	—
доходы от финансовой деятельности	120	1 700	—
Расходы по финансовой деятельности	130	(1 601)	—
Прочие расходы по финансовой деятельности	133	(1 601)	—
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100 - 110 ± 120 - 130)	140	901	—
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	1 136	—
Налог на прибыль	160	(18)	—
Чистая прибыль (убыток) (± 150 - 160 ± 170 ± 180 - 190 - 200)	210	1 118	—
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	1 118	—

Информация о количестве акционеров, акциях, дивидендах

Показатель	Единица измерения	За отчетный период
Количество акционеров, всего:	лиц	139
В том числе юридических лиц	лиц	5
физических лиц	лиц	136
Намечено на выплату дивидендов	млн. руб.	0
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию	руб.	0
Обеспеченность акции имуществом общества	тыс. руб.	53
Среднесписочная численность работников	чел.	2
Доля государства в уставном фонде	%	нет
Количество простых акций на балансе общества	штук	781

Основной вид деятельности — сдача имущества в аренду.
 Годовой бухгалтерский баланс за 2015 г. утвержден на общем собрании акционеров 10.03.2016 г.
 Сведения о применении эмитентом правил корпоративного поведения:
 1. Эмитент одобряет и применяет свод правил корпоративного поведения, рекомендованный приказом МФ РБ № 293 от 18.08.2007 г. утвержден протоколом заседания Совета директоров № 44 от 05.02.2008 г.
 2. Порядок ведения учета акционеров/акций лиц утвержден протоколом внеочередного общего собрания № 38 от 17.02.2012 г.
 3. Регламент работы с реестром владельцев ценных бумаг утвержден протоколом внеочередного собрания №30 от 19.11.2009 г.

Руководитель Н.Н. Николаева Гл. бухгалтер Е.А. Кузьмина

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ
ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «ТРАНСБУГ»

Номер лота	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Размер задатка, бел. руб.
Лот №1	Станок вертикально-сверлильный МН-18Н; верстак слесарный; тиски слесарные; рейф металлический; гидрорейф пневматический; машина шлифовальная угловая (430 мм); баллоны кислородные 40 л (7 шт.); котел твердотопливный 1,6 кВт; огнетушитель углекислотный 10 кг; котел обеденный 100х60 см (2 шт.); шкаф кухонный навесной (2 шт.); шкаф кухонный напольный (2 шт.); кресло театральное трехместное (2 шт.); бытовка строительная 6х2,4 м	16 357 000	1 635 700
Лот №2	Водонагреватель Термек 80л	3 873 000	387 300
Лот №3	Автомобильные шины 9.00R20 БИ-366 Белшина, 14 шт.	241 000	24 100
Лот №4	Склад стеллажно-тарный автоматизированный СТАС-50 (инв. № 579), склад стеллажно-тарный автоматизированный СТАС-50 (инв. № 580)	392 885 600	39 288 560

Условия продажи Без условий
Продавец (Балансодержатель) ОАО «ТРАНСБУГ»
Организатор торгов РУП «Жилкоммунтехника» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление
Срок заключения договора купли-продажи В течение 20-и рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона
Условия оплаты В соответствии с заключенным договором купли-продажи
Номер р/сч для перечисления задатка р/сч 3012105618108 руб. РБ в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минск, код 153001369, УНП 102353509

Аукцион состоится 28 марта 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325, Филиал «Центр «Белтехинвентаризация».
 Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефону: 8-(0162)-20-92-13, 21-88-81, 8-(029) 626-72-52.
 Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.
Последний день приема заявлений – 28 марта 2016 г. до 10.00.
 Контактные телефоны организатора аукционных торгов: 8-(0162)-20-92-13, 21-88-81

■ На ўзроўні

Мінск атрымаў узнагароды ў Канах

15 сакавіка ў Канах, у рамках 27-й міжнароднай прафесійнай выставы камерцыйнай нерухомасці MIPIM уручылі ўзнагароды градам, якія сталі лідарамі ў рэйтынгах часопіса IDI Magazine — спецыялізаванага выдання брытанскай газеты Financial Times, сфаксаванага на тэматыцы прамых замежных інвестыцый.

Сёлета ў дзвюх намінацыях — «Top-2 буйных еўрапейскіх гарадоў па эфектыўнасці выдаткаў на вядзенне бізнесу» і «Top-10 буйных гарадоў па найлепшай стратэгіі прыцягнення прамых замежных інвестыцый» — узнагародамі быў адзначаны Мінск. Як паведамляе сайт Пасольства Беларусі ў Францыі, узнагароды на цырымоні ў Канах атрымаў старшыня Мінгарвыканкама Андрэй ШОРАЦ. У мерапрыемстве таксама прыняў удзел пасол Беларусі ў Францыі Павел Латушка. Уручала ўзнагароды гаўлуны рэдактар часопіса IDI Magazine Корты Фінгер.

Сёлета ўдзел у конкурсе прынялі 223 гарады. Пры складанні рэйтынгу ўлічваліся 96 незалежных паказчыкаў. Падлікі праводзіліся згодна з аналізамі і ацэнкамі вядучых экспертаў выдання IDI Magazine. Яны ўключалі эканамічны патэнцыял, чалавечыя рэсурсы, узровень выдаткаў на вядзенне бізнесу, узровень жыцця, якасць інфраструктуры, лёгкасць вядзення бізнесу, стратэгію прыцягнення прамых замежных інвестыцый. Вызначаўся найлепшы горад у агульным рэйтынгу ўсіх гарадоў, а таксама кожны горад удзельнічаў у сваёй катэгорыі (па колькасці насельніцтва): буйныя, сярэднія, малыя, мікрагарады.

Нароўні з беларускай сталіцай узнагароды атрымалі Лондан, Масква, Лісабон, Кіеў, Вільнюс, Кельн, Дзюсэльдорф, Загראб, Любляна і іншыя.

Даведка:
 Выстава MIPIM традыцыйна збірае найбольш уплывовых гульцоў розных сектараў міжнароднага рынку нерухомасці: офісы, жыллё, гандаль, медыцына, спорт, лагістыка і прамісловасць. MIPIM прапануе ўдзельнікам унікальны доступ да вялікай колькасці будаўнічых праектаў і крыніц фінансавання ў асобе інвестыцыйных кампаній з вядучых краін свету. Акрамя таго, падчас выставак праходзяць прэзентацыі сталічных гарадоў і буйных агломерацый, якія праводзяць іх мэры.
 Сёлета на выставе прадстаўлена амаль 2700 кампаній з прыкладна 90 краін свету.

Праграмаві візіту старшыні Мінгарвыканкама Андрэй Шорац таксама прадугледжаны ўдзел у традыцыйным асобным мерапрыемстве для кіраўнікоў гарадоў — Саміце мэраў, які праводзіцца ў рамках MIPIM учора, 16 сакавіка, і быў прысвечаны развіццю жыллёвага сектара. Акрамя таго, запланаваны перамовы з прадстаўнікамі буйных французскіх і іспанскіх кампаній, якія рэалізуюць або плануюць рэалізацыю інвестыцыйных праектаў у Мінску.

Падчас мерапрыемстваў выставы Андрэй Шорац сустрэўся з мэрам Кіева Віталем Клічко, прадстаўнікамі кіраўніцтва Масквы і Санкт-Пецярбурга.

Дзяня СЕРАДЗЮК. seradzyuk@zviazda.by

■ Акцыя

«ТыДзень ЛЕСУ» ПРЫСВЕЧАНЫ ГАДАВІНЕ АВАРЫІ НА ЧАЗЭ

Добраахотная акцыя «ТыДзень лесу-2016» пройдзе сёлета па ўсёй краіне з 2 па 9 красавіка. Яна будзе прысвечана 30-годдзю з дня аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

Акцыя «ТыДзень лесу» праводзіцца па ініцыятыве Міністэрства лясной гаспадаркі ўжо у дзевяты раз. Гаўлоўная мэта мерапрыемства — прыцягнуць увагу насельніцтва і грамадскіх арганізацый краіны да вырашанага задка па захаванні лесу як нацыянальнага багацця. Акцыя, удзел у якой традыцыйна бяруць людзі розных прафесій і ўзросту, прызвана садзейнічаць фарміраванню безраблевага стаўлення да прыроды, лесу і яго насельніцка. Самую актыўную падтрымку лясаводам аказваюць школьнікі, студэнты, маладзёжныя арганізацыі, грамадскія аб'яднанні.
 Сяргей ПАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Годовой отчет эмитента за 2015 год

ОАО «АКТАМИР»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС по состоянию на 31.12.2015 г. (млн.руб.)

Наименование показателя	Код строки	На 31.12.2015 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Основные средства	110	37 682
Нематериальные активы	120	2
Доходные вложения в материальные активы	130	
в том числе:		
инвестиционная недвижимость	131	
Вложения в долгосрочные активы	140	9 164
Долгосрочные финансовые вложения	150	10
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	
ИТОГО по разделу I	190	46 858
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Запасы	210	290
в том числе: материалы	211	259
незавершенное производство	213	
готовая продукция и товары	214	31
товары отгруженные	215	
Расходы будущих периодов	230	313
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	6 541
Краткосрочные финансовые вложения	260	
Денежные средства и их эквиваленты	270	15 700
Прочие краткосрочные активы	280	27
ИТОГО по разделу II	290	22 871
БАЛАНС	300	69 729
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		
Уставный капитал	410	39 200
Добавочный капитал	450	16 172
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	12 409
ИТОГО по разделу III	490	67 781
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Доходы будущих периодов	540	
Итого по разделу IV	590	
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Краткосрочные кредиты и займы	610	
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	1 434
в том числе:		
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	46
по авансам полученным	632	209
по налогам и сборам	633	628
по социальному страхованию и обеспечению	634	49
по оплате труда	635	198
по лизинговым платежам	636	
собственному имуществу (учредителям, участникам)	637	303
прочим кредиторам	638	1
Обязательства, предназначенные для реализации	640	
Доходы будущих периодов	650	514
Резервы предстоящих платежей	660	
Прочие краткосрочные обязательства	670	
ИТОГО по разделу V	690	1 948
БАЛАНС	700	69 729

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января 2015 г. по 31 декабря 2015 г. (млн.руб.)

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2015 года	
		1	2
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	16	633
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020		(5 372)
Валовая прибыль (010-020)	030	11 261	
Управленческие расходы	040		(5 287)
Расходы на реализацию	050		(297)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	5 677	
Прочие доходы по текущей деятельности	070		155
Прочие расходы по текущей деятельности	080		(1 883)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (+060+070-080)	090	4 149	
Доходы по инвестиционной деятельности	100		3 095
в том числе			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101		13
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102		3
проценты к получению	103		3 079
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104		
Расходы по инвестиционной деятельности	110		
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111		
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112		
Доходы по финансовой деятельности	120		1 978
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121		1 932
прочие доходы по финансовой деятельности	122		46
Расходы по финансовой деятельности	130		(1 519)
в том числе:			
проценты к уплате	131		
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132		(1 519)
прочие расходы по финансовой деятельности	133		
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	3 554	
Прибыль (убыток) до налогообложения (+090+140)	150	7 703	
Налог на прибыль	160		(1 606)
Чистая прибыль (убыток) (+150-160-170+180-190-200)	210	6 097	
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220		1 403
Совокупная прибыль (убыток) (+210+220+230)	240	7 500	
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250		21 777
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260		21 777

Аудиторское заключение АОО «АУДИТОРИЗ» от 09.02.2016 г. по бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «АКТАМИР»:

«По нашему мнению, за исключением влияния на бухгалтерскую (финансовую) отчетность того аспекта, что мы не наблюдали за проведением инвентаризации товарно-материальных ценностей ОАО «АКТАМИР» перед составлением годовой бухгалтерской отчетности и не смогли проверить их наличие посредством других процедур аудита, бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «АКТАМИР», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «АКТАМИР» на 1 января 2016 г. и результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2015 год, при этом совершенные ОАО «АКТАМИР» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству».

Информация об открытом акционерном обществе «АКТАМИР» и его деятельности на 01.01.2016 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %) нет		
5. Количество акционеров, всего	лиц	3 050
в том числе:		
юридических лиц	лиц	1
из них нерезидентов РБ	лиц	3 049
физических лиц	лиц	0
из них нерезидентов РБ		
6. Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	млн. руб.	630
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	млн. руб.	440
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	2250
Обеспеченность акции имуществом общества	тыс. руб.	242
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	0
7. Среднесписочная численность работающих	человек	35
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг:	Сдача внаем собственного недвижимого имущества	
12. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год	02 марта 2016 года	
15. Сведения о применении эмитентом правил корпоративного поведения	Правила приняты к сведению	
Генеральный директор ОАО «АКТАМИР»	И.С. Курпеев	
Главный бухгалтер ОАО «АКТАМИР»	А.А. Станкевич	

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки» , г. Минск, ул. Мележа, д. 5, корп. 2, пом. 1703, оф. 5	
Продавец	ОАО «СМТ № 41» г. Сморгонь , Гродненская обл., Сморгонский р-н, г. Сморгонь, ул. Гагарина, д. 24	
Предмет аукциона (имущество продается одним лотом)		
Наименование	Инвентарный номер	Общая площадь
Административное здание	442/С-8518	96,9 кв.м
Растворный узел	442/С-8524	148,5 кв.м
Склад	442/С-8527	211,0 кв.м
Столярный цех	442/С-8522	501,4 кв.м
Пилорама	442/С-8521	239,4 кв.м
Гаражи	442/С-8523	572,1 кв.м
Месторасположение предмета аукциона: Гродненская обл., Островский р-н, г.п. Островцы, ул. Карла Маркса, д. 37		
Начальная цена с НДС 20% – 1 920 000 белорусских рублей (снижена на 50%)		

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу для содержания и обслуживания производственной базы на праве постоянного пользования площадью 2,2911 га

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, код 733, УНН 191021590, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи 5 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и в порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 15 (пятнадцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лота, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорены в Условиех его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by

Предупреждение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 14.01.2016.

Аукцион состоится 01.04.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 31.03.2016 до 17.00 по указанному адресу. Тел: +375 17 280-36-37; 8029-183-69-71. www.cpro.by. E-mail: auction@cpro.by

Открытое акционерное общество

«ОКБ Академическое»

220109, г. Минск, ул. Акад. А.К. Красина, 99, корп. 82, к. 209, УНН 100103729, вид экономической деятельности: 73100, научные исследования и разработки в области естественных и технических наук, орган управления – НАН Беларуси

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2015 года (млн.руб.)

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2015 г.		На 31 декабря 2014 г.	
		1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ					
Основные средства	110	29 125	28 941		
Нематериальные активы	120	44	46		
Вложения в долгосрочные активы	140	2 393			
Отложенные налоговые активы	160	270			
ИТОГО по разделу I	190	31 832	28 987		
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ					
Запасы	210	8 111	7 639		
в том числе:					
материалы	211	2 277	2 338		
незавершенное производство	213	5 506	4 932		
готовая продукция и товары	214	328	369		
Расходы будущих периодов	230	44	69		
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	483	2		
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	4 325	2 034		
Денежные средства и их эквиваленты	270	3 036	129		
ИТОГО по разделу II	290	15 999	9 873		
БАЛАНС	300	47 831	38 860		
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ					
Уставный капитал	410	27 548	27 548		
Добавочный капитал	450	7 897	6 320		
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	(3 817)	(782)		
ИТОГО по разделу III	490	31 628	33 086		
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
Доходы будущих периодов	540	3 391	593		
ИТОГО по разделу IV	590	3 391	593		
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
Краткосрочные кредиты и займы	610	1 587	400		
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620				
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	11 011	4 714		
в том числе:					
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	5 318	1 865		
по авансам полученным	632	4 150	1 219		
по налогам и сборам	633	216	414		
по социальному страхованию и обеспечению	634	226	160		
по оплате труда	635	639	463		
собственному имуществу (учредителям, участникам)	637		95		
прочим кредиторам	638	462	498		
Доходы будущих периодов	650	214	67		
ИТОГО по разделу V	690	12 812	5 181		
БАЛАНС	700	47 831	38 860		

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

за январь–декабрь 2015 года

Наименование показателей	Код строки	За январь–декабрь 2015 года		За январь–декабрь 2014 года	
		1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	23	154	23	884
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020		(23 355)		(22 100)
Валовая прибыль (010 – 020)	030	(201)	1 784		
Управленческие расходы	040		(1 202)		(1 089)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	(1 403)	695		
Прочие доходы по текущей деятельности	070		7 687		5 271
Прочие расходы по текущей деятельности	080		(8 956)		(6 205)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 + 070 – 080)	090	(2 672)	(239)		
Доходы по инвестиционной деятельности	100		67		102
в том числе:					
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101				0
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104		67		78
Расходы по инвестиционной деятельности	110		(5)		(1)
в том числе:					
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111		(5)		(1)
Доходы по финансовой деятельности	120	625	1 196		

ОАО «Искра-М» УНН 100018385

БАЛАНС ПО ИТОГАМ РАБОТЫ за 2015 г.

Наименование статей	На 31.12.2015		На 31.12.2014	
	1	2	3	4
ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ				
Основные средства	4826	5520		
Итого по разделу I	4826	5520		
КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ				
Запасы	336	29		
В т.ч. материалы	336	29		
Расходы будущих периодов	1	8		
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	2	2		
Краткосрочная дебиторская задолженность	1017	1395		
Краткосрочные финансовые вложения	-	7		
Денежные средства и их эквиваленты	6	45		
Итого по разделу II	1362	1486		
БАЛАНС	6188	7006		
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
Уставный капитал	374	374		
Добавочный капитал	4693	4701		
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)				

ВАЙНА ЗА МЕТР ЗЯМЛІ

■ Нефармат

У рэдакцыю прыйшло пісьмо. Скарга падрабязна выкладзена на чатырох старонках камп'ютарнага тэксту са схемамі, ілюстрацыямі і копіямі асобных дакументаў. Прычынай непаразумення пенсіянеркі з суседзямі і раённымі ўладамі стала зямельнае пытанне.

81-гадовая жанчына з невядліка палескага райцэнтра ў лісце паведамляе, што ўчастак пад будаўніцтва дома атрымаў яе муж-чыгуначнік яшчэ ў 1967 годзе. Тут яны і ўзялі свой дом, тут вырашцілі дзяцей. На ўчастку знаходзіўся нічыйні склеп. У 2014 годзе гаспадыня рашыла яго ўзакончыць. Для гэтага звярнулася за заявай у райвыканкам. Неўзабаве выканаўчы камітэт прыняў адпаведную пастанову. Аказалася, што мяжа з суседнім участкам праходзіць акурат па сцяне таго самага склепа. У адным з нарматыўных дакументаў, які рэгламентуе землекарыстанне, ёсць спасылка на тое, што для абслугоўвання гаспадарчых пабудов павінен быць хоць бы адзін метр зямлі. На гэта і націскае заяўніца.

Далей яна распавядае пра сваё блуканне па пакутах: пра звароты ў розныя інстанцыі, пра тое, як яе, напрыклад, не дапускаюць на прыём да губернатара. І многае іншае. Адразу ж увоўне карціна з бяздушнымі чыноўнікамі, якім няма справы да праблем і клопатаў людзей, сквапным суседзям, што замахваецца на законны ўчастак пенсіянеркі, не дае падвысіць да ўласнага склепа. Карацей, трэба ехаць у камандзіроўку.

Скажу адразу, Марыя Пятроўна пры першай сустрэчы зрабіла станоўчае ўражанне. Даволі актыўная, да таго ж стройная, маладзевая жанчына, якой на выгляд ніяк не дасі 80 гадоў, з кіпай дакументаў напалатовае зноў выкладае сваю гісторыю.

Але адразу ж нешта, мякка качучы, не стывуецца. Напрыклад, склеп аказваўся не зусім звычайным, які паўсюль

будавалі ў сельскай мясцовасці альбо ў прыватным сектары невядлікі гарадоў... Гэта нямецкі бункер часоў Першай сусветнай вайны. Пабудова, вядома, гістарычная, ды ў гаспадарчым сэнсе ўжо амаль бескарысная. Тоўстыя бетонныя сцены робяць названы бункер падобным на бамбасховішча. Але ў ім няма дзвярэй, ён даволі моцна разбураны на ўваходзе, і галоўнае, заліты вадою. Такім чынам, выкарыстоўваць абарончае збудаванне ў якасці звычайнага склепа немагчыма. Ды ён і непатрэбны Марыі Пятроўне. Яна кажа, што даўно развала б яго і зрабіла дадатковую граду. Толькі сцены бункера былі разлічаны на абарону ад бомбаў і снарадаў, разбурыць яго абдыдзеца вельмі дорага. Яна і не ўтойвае, што зямля ёй патрэбная не для абслугоўвання, як гаворыцца ў скаргах, а дзеля дадатковага метра зямлі. Суседні ж участак быў аформлены ў 1997 годзе, і цяпер нарэзаць той злашчасны метр можна толькі, калі забраць яго ў суседзяў.

Яшчэ, паводле пісьма, зусім дзіўна на выглядзе карціна з так званым недапушчэннем на прыём да кіраўніка воласці. Не раз бываючы на іх, на яго прамых лініях, я прыйшла да высновы, што ажыццявіць сваё канстытуцыйнае права грамадзянам Брэстчыны не вельмі складана, пры велькім жаданні. А тут мае месца жаданне вядзіра, таму кіруючы ў райвыканкам з пытаннем, чаму яны не дапускаюць грамадзянку на прыём. Кіраўнік спраў дастае дакументы, з якіх відна, што наша герайна была ў старшыні аблвыканкама, калі ён вёў прыём у гэтым райцэнтры. У выканкаме, дарэчы, перагіса з названай пенсіянеркай захоўваецца ў двух тамах — вельмі рыхлых папках.

Вяртаюся назад, пытаю ў Марыі Пятроўне: «Як так? Вы ж былі на прыёме ў кіраўніка воласці, а пішаце, што вас не дапускаюць». «Дык што ж гэта — адзін раз?» — разводзіць рукамі сурмазюча.

Яна, відаць, хацела б камунікаваць з губернатарам часцей.

Тады я спытала, чаму аўтар скаргі не хоча пайсці ў суд, каб раз і назаўсёды вырашыць пытанне з тым злашчасным метрам зямлі. Жанчына адказала, што судовыя выдаткі вялікія, а ў яе малая пенсія. Тут яна мае рацыю, але, як заўсёды, крыху не дагаворвае. І дом, і ўчастак, за метр зямлі на якім яна так адчайна ваюе, даўно не яе. Яны з мужам перапісалі нерухомаць на дзяцей, ад іх імя па даверанасці дзейнічае жанчына. Дык вось гаспадарам (адзін з іх мае грамадзянства Расійскай Федэрацыі) аплаціць тая судовыя пошліны, відаць, было б не вельмі складана. Іншы паварт, калі ты не ўпэўнены ў зыходзе судовай справы, бо надта ж многа закавык і непаразуменняў.

Усе, хто нейкім чынам сутыкаўся са зваротамі грамадзян, ведаюць, што зямельныя спрэчкі самыя цяжкія ў вырашэнні, самыя безнадзейныя ў любой спробе прымірыць бакі. І робіцца шкада гэтай жанчыны, якая столькі сіл, энергіі, сродкаў траціць на паходы, пазэжкі па інстанцыях. Яна расказвала, што вельмі часта выходзіць з дому а трэцім гадзіне ночы, каб першым цяжкім дабраці ў Брэст да васьмі раніцы, потым ідзе ў выканкам альбо быць установай. Ужо здаецца, усе яны абдызены, уключаючы рэспубліканскія структуры. Але пенсіянерка не спыняецца, ідзе па другім, трэцім, пятым крузе. А не так даўно яна перажыла аперацыю на сэрцы. На шчасце, тая прайшла паспяхова, што не заўсёды і не з усімі бывае. Здавалася б, жыві і радуйся тым днямі і гадамі, што адлушчаны лёсам, а таксама падтрымлівай моцна хворага мужа. Ды кожны распраджаецца сваім жыццём згодна са сваім разуменнем.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.19	19.18	11.59
Віцебск	7.09	19.08	11.59
Магілёў	7.09	19.08	11.59
Гомель	7.05	19.05	12.00
Гродна	7.34	19.33	11.59
Брэст	7.35	19.34	11.59

Месяц

Першая квадра 15.03—22.03.
Месяц у сузор'і Рака.

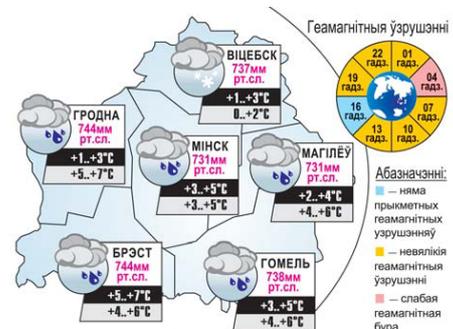
Імяніны

Пр. Ульяны, Васіля, Вячаслава, Герасіма, Данілы, Паўла, К. Рэгіны, Патрыка, Яна.

Фота Антона КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

...у суседзях

■ Факт

ВЕЛАСІПЕДНЫЯ ЗЛАДЗЮЖКІ

З пачатку гэтага года на кожнай другой апераўтыўнай зводцы здарэнняў рэгіёна фігуруе крадзеж гэтага транспарту, — паведамляе супрацоўніца абласнога УУС Аляксандра ЗАХАРАВА. І ў большасці выпадках ён прападае, калі гаспадар пакідае яго без нагляду.

Міліцыянеры папярэджаюць, што такія значыныя раскрываць вельмі складана. Веласіпедныя злачынствы надзвычай асяржоныя, яны не пакідаюць слядоў, сочаць за тым, каб у момант крадзяжу не было сведкаў. А вось у людных месцах злымынікі дзейнічаюць часам асабліва нахабна. Адсочваюць, калі гаспадар маёмасці заходзіць, скажам, у краму, тады сядваюць на веласіпед як на свой і спакойна з'яжджаюць у другі бок. Так, у Пінску сёлета укралі 13 двухколавых машын, пакуль ні ў адным выпадку не ўдалося знайсці вінаватых. І ў цэлым з 77 падобных крадзяжоў раскрыты толькі 31.

Праблему крадзяжу веласіпедаў можна, відаць, аднесці да сацыяльна значных. Бо для многіх, асабліва сельскіх жыхароў, названы сродак руху з'яўляецца адзіным у паўсядзённым жыцці. Таму варта быць асабліва уважлівым да сваёй маёмасці і не праходзіць міма, калі становіцца сведкамі супрацьпраўных дзеянняў, — заклікаюць работнікі міліцыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Даты

Падзеі

Людзі

17 САКАВІКА

1746 год — 270 гадоў таму нарадзіўся кампазітар Ян Давід Голанд. З пачатку 1780 г. па запрашэнні К. Радзівіла быў прыворным калельмайстрам і кампазітарам нясыскай капэлы Радзівілаў. Тут ён напісаў шэраг паланаў, кантат і опер. Найбольш вядома — камічная опера «Агата, або Прыезд пана» на лібрэта М. Радзівіла — упершыню была пастаноўлена ў 1784 годзе ў Нясвіжы (на Беларусі радыё пастаноўка ажыццяўлена ў 1994 г.). Сярод іншых твораў: балет «Арфей у пекле», кантата, серэната, аркестравая музыка. Пасля 1790 года пераехаў у Гродна. У 1802—1825 гадах выкладаў у Віленскім універсітэце. Памёр у 1827 годзе.

1907 год — была створана Першая беларуская трупа Ігната Буйніцкага, беларускі прафесійны тэатр. Існавала ў 1907—1913 гадах (да 1910 года — як аматарская). Створана па ініцыятыве акцёра і тэатральнага дзеяча Ігната Буйніцкага ў маёнтку Палевічы (цяпер Глыбоцкі раён). Узнікла на аснове беларускіх выярочак, аматарскіх «сямейных» спектакляў. Рэжысёры тэатра: А. Аляксееў, А. Бурбіс, І. Буйніцкі. Музычнай часткай кіраваў Л. Рагаўскі. Спачатку паказы складаліся з беларускіх народных песень, танцаў, дэкламацый вершаў і апавяданняў на беларускі мове, сцэнак, затым — з адной дзюх п'ес,

дэкламацый, спеваў і танцаў. У рэпертуары былі пастаноўкі: «Модны шляхчок» К. Каганца, «У зیمовы вечар» і «Хам» Э. Ажэшкі, «Па рэвізіі» М. Крапіўніцкага і інш. У афармленні выкарыстоўваліся элементы народнага вывуленчага мастацтва, акцёры выступалі ў традыцыйных нацыянальных касцюмах. Тэатр гаспадарыў па Беларусі і за яе межамі, праводзіў вялікую асветніцкую працу, прапагандаваў беларускае мастацтва, садзейнічаў развіццю народнай творчасці, заклаў асновы нацыянальнага прафесійнага тэатра.

1991 год — 25 гадоў таму ў СССР адбыўся рэфэрэндум аб захаванні Саюза ССР як федэрацыі раўнапраўных рэспублік. Большасць выбаршчыкаў — 77,8 працэнта з тых, хто прыйшоў на галасаванне, выказаліся за захаванне Саюза. Тым не менш, вялікая краіна праіснавала пасля гэтага ўсяго 10 месяцаў.

Было сказана

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ, паэт, пісьменнік, кінасцэнарыст: «Пакуль са мною плачучы вочы друга Над цяжкай страй — ёсць яшчэ жыццё».

УСМІХНЕМСЯ

— Памятаеш, ты хадзіў у краму па бульбу?
— Так. І што, яна ўся сапсавалася?
— Не, яна ўся буракі. Схадзі яшчэ.

Перакананы халасцяк пазнаёміцца з раўнівай, крыклівай, сквапнай дурніцой для ўмацавання сваёй перакананнасці.

— Пра настроі жанчыны можна многае сказаць па яе

руках. Напрыклад, калі ў яе краму зараданы пісталет, то яна, хутэй за ўсё, раззлавана.

Хто рана ўстае, той садзіцца міма табуэрці і п'е гарбаты з мянзатэмам.

— Дзяўчына, гэта ваша машына?
— Ма!
— Ці не маглі б вы яе адганаць?
— Так, лёгка. Кыш, кыш, кыш!

Матэрыял Аляксандра КАРШКЕВІЧА.